

AKADEMSKI LIST

Novine Sveučilišta u Zagrebu

ISSN 3043-7504

Travanj 2024. | Broj 1

DANI POTRESNOG INŽENJERSTVA

VIJESTI

**Premijer Plenković obišao
ZUK Borongaj i podržao
projekt njegova razvoja**

3

**150. obljetnica
Filozofskog
fakulteta**

30

ZNANOST

**Održana konferencija
Dani e-infrastrukture
Srce DEI 2024**

8

STR. 25

**VIŠE OD 13.000
DJECE I ODRASLIH
POSJETILO JE TREĆI
MUZZA TJEDAN
ZNANOSTI**

Posjetitelji su imali priliku
zaviriti u tajne robotike, istražiti
beskonačne prostore svemira...

**ZAVRŠENA OBNOVA ŠKOLE
NARODNOG ZDRAVLJA
„ANDRIJA ŠTAMPAR“**

STR. 6

**NOVI VIZUALNI
IDENTITET
STUDENTSKOGA
ZBORA SVEUČILIŠTA
U ZAGREBU**

STR. 2

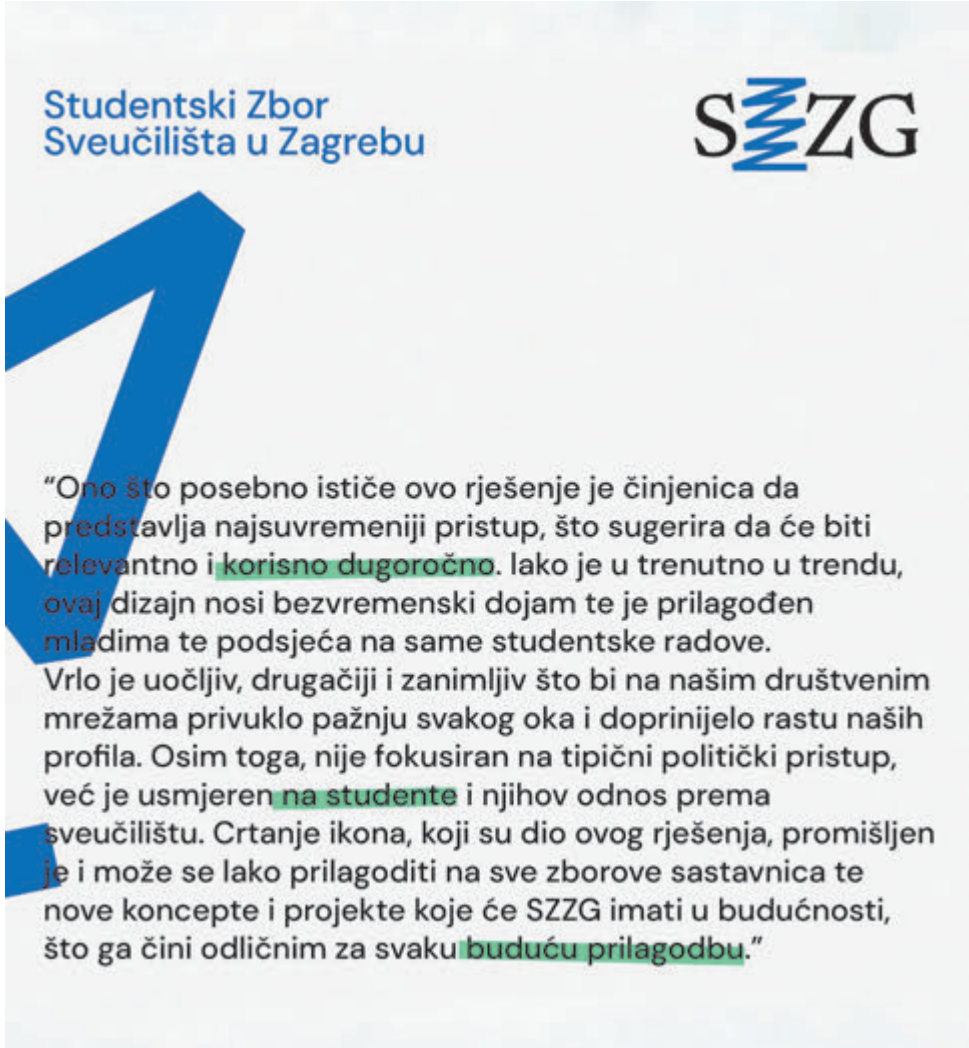
STUDENTSKI ZBOR SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Novi vizualni identitet

Krajem 2023. godine raspisan je javni natječaj za oblikovanje vizualnog identiteta Studentskoga zbora Sveučilišta u Zagrebu. Na natječaj su pristigle 54 prijave, a za odabrani vizualni identitet prijavitelj je nagrađen iznosom od 2.500,00 eura. Sve 54 prijave revidiralo je Povjerenstvo za provedbu javnog natječaja za izradu novog vizualnog identiteta Studentskog zbora.

Svaki prijavitelj bio je dužan dostaviti idejno rješenje vizualnog identiteta u obliku prezentacije. Zahtijevalo se da idejno rješenje sadrži prijedlog novog logotipa i njegove primjene na majice, šalice, kemijske i sl., predložak za objave na društvenim mrežama te predložak vizualnog identiteta za internetsku stranicu Studentskog zbora Sveučilišta u Zagrebu. Također, Studentskom zboru Sveučilišta u Zagrebu i Povjerenstvu od velike je važnosti bilo da nagrađeni prijavitelj ili prijaviteljica bude student ili studentica te njihovi mogući suradnici i suradnice neovisno o tome što se na Natječaj mogao svatko prijaviti. Pobjeda na natječaju dobra je prilika da student ili studentica zarade, dodaju novu stavku u svoj portfolio rada i stvore priliku za buduću suradnju. Nakon provedenog natječaja i nakon revizije Povjerenstva mnoštva odličnih radova Skupština Studentskog zbora donijela je Odluku o izboru novog vizualnog identiteta. Naime, Povjerenstvo je predložilo 3 idejna rješenja koja su se istaknula po originalnosti, modernosti, inovativnosti, estetici i relevantnosti te profesionalnosti i među kojima je Skupština izglasala pobjednički koncept. Pobjednički koncept Natječaja koncept je Iana Farkaša studenta druge godine diplomskog studija dizajna Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. ///

“Ono što posebno ističe ovo rješenje je činjenica da predstavlja najsuvremeniji pristup, što sugerira da će biti relevantno i korisno dugoročno. Iako je u trenutno u trendu, ovaj dizajn nosi bezvremenski dojam te je prilagođen mladima te podsjeća na same studentske radove. Vrlo je uočljiv, drugačiji i zanimljiv što bi na našim društvenim mrežama privuklo pažnju svakog oka i doprinijelo rastu naših profila. Osim toga, nije fokusiran na tipični politički pristup, već je usmjeren na studente i njihov odnos prema sveučilištu. Crtanje ikona, koji su dio ovog rješenja, promišljen je i može se lako prilagoditi na sve zborove sastavnica te nove koncepte i projekte koje će SZZG imati u budućnosti, što ga čini odličnim za svaku buduću prilagodbu.”

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

Premijer Plenković obišao ZUK Borongaj i podržao projekt njegova razvoja

Na Fakultetu prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu održano je predstavljanje Znanstveno-učilišnoga kampusa Borongaj kao najvažnijega strateškoga projekta Republike Hrvatske.

PIŠE: Maja Žepec

Rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Stjepan Lakušić, prorektori Sveučilišta u Zagrebu, dekan Fakulteta prometnih znanosti izv. prof. dr. sc. Marko Šošćarić s premijerom RH Andrejem Plenkovićem, akademikom Željkom Reinerom i ministrom prof. dr. sc. Radovanom Fuchsom

FOTOGRAFIJE: FOTO STUDIO IPIK

Kampus je obišao predsjednik Vlade RH Andrej Plenković u pratnji akademika Željka Reinera, potpredsjednika Hrvatskoga sabora, prof. dr. sc. Radovana Fuchsa, ministra znanosti i obrazovanja RH, i mr. sc. Zvonimira Frka-Petešića, predstojnika Ureda predsjednika Vlade. Uz domaćina Fakulteta prometnih znanosti dekana izv. prof. dr. sc. Mariju Šošćarića, upravu Sveučilišta u Zagrebu predstavljali su prof. dr. sc. Stjepan Lakušić, rektor, te prorektori: red. prof. art. Jasenka Ostojić, prof. dr. sc. Tomislav Josip Mlinarić, prof. dr. sc. Tibor Pentek i prof. dr. sc. Tomislav Bolanča. Događanju su prisustvovali dekani i prodekani, te studenti s predsjednicom Studentskoga zbora Sveučilišta u Zagrebu Ivonom Josipović na čelu. Bili su nazočni i brojni profesori i znanstvenici, predstavnici

Kampusi moraju
biti žarišta inovacija
i novih tehnologija.
Takoder, potpora
Vlade ključna je za
uspješnu suradnju.

ci Sveučilišnoga vijeća Sveučilišta u Zagrebu s predsjednikom Berislavom Horvatom i predstavnicima Gospodarskoga savjeta, zatim predsjednik Akademije tehničkih znanosti prof. dr. sc. Vedran Mornar, ravnatelj Studentskoga centra Mirko Bošnjak, predsjednik Saveza alumnija prof. dr. sc. Mario Šafran te brojni drugi gospodarstvenici i uglednici. Od 2008. godine, kad je inicijalno pokrenut projekt Znanstveno-učilišnoga kampusa Borongaj, u njegovoj je provedbi izostao sustavni pristup i kontinuitet. Aktualna Uprava Sveučilišta u Zagrebu krenula je stoga u konačnu realizaciju razvoja i izgradnje ovoga projekta kao najvažnijega strateškog cilja. Rektor Sveučilišta prof. dr. sc. Stjepan Lakušić održao je prezentaciju u kojoj je naglasio važnost ZUK-a Borongaj za Sveučilište, grad Zagreb, ali i općenito za hrvatsko gospo-

Premijer Republike Hrvatske mr. sc. Andrej Plenković

darstvo, rekavši: „Gospodarski razvoj države potrebno je bazirati na snažnom istraživanju nastalom povezivanjem sveučilišta i gospodarstva, a izgradnje gospodarstva ne može biti bez sveučilišta s razvijenim kampusima. Kampusi moraju biti žarišta inovacija i novih tehnologija. Također, potpora Vlade ključna je za uspješnu suradnju.“

Rektor je nabrojio projekte u pripremi, odnosno centre u nastajanju unutar ZUK-a Borongaj, te je iznio dinamički plan realizacije projektno-tehničke dokumentacije prometne infrastrukture po fazama, kao ključnog uvjeta prometne povezanosti Borongaja s gradom.

Predsjednik Sveučilišnoga vijeća Sveučilišta u Zagrebu Berislav Horvat govorio je o podršci kvalitetnim projektima i utjecaju visokoga obrazovanja na gospodarstvo jer cilj je imati odlične stručnjake koji dolaze sa Sveučilišta, naglasivši: „U Hrvatskoj se može uspjeti – važna je energija i strategija i, naravno, suradnja.“

Premijer Andrej Plenković podržao je projekt razvoja kampusa na Borongaju. Naglasio je da je više ministarstava s kojima sveučilište intenzivno surađuje također pozitivno ocijenilo projekt, te je zaključio da će njegova realizacija osvježiti glavno hrvatsko sveučilište, pridonijeti razvoju gospodarstva i zadržavanju mladih u Hrvatskoj. Premijer je istaknuo da Vlada snažno podupire projekt Znanstveno-učilišnog kampusa Borongaj te je naglasio kako je Hrvatska tre-

Berislav Horvat, predsjednik Sveučilišnoga vijeća SuZg

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU KIČMA JE HRVATSKOG OBRAZOVNOG SUSTAVA I VAŽNO ZA RAZVOJ ZEMLJE, TE JE JAKO VAŽNO ZA ČETIRI STRATEŠKE TEME RAZVOJA HRVATSKE DO KRAJA DESETLJEĆA, A TO SU DEMOGRAFSKI RAZVOJ, DEKARBONIZACIJA, DIGITALIZACIJA I OBRAZOVANJE.

prof. dr. sc. Stjepan Lakušić, rektor Sveučilišta u Zagrebu

mr. sc. Andrej Plenković, premijer RH i prof. dr. sc. Stjepan Lakušić, rektor

FOTOGRAFIJE: FOTO STUDIO IPIK

nutno na razini 76 posto razvijenosti EU-a, te da će uskoro i povećanjem toga postotka doći do zaustavljanja iseljavanja, odnosno demografskoga preokreta.

„Sveučilište u Zagrebu kičma je hrvatskog obrazovnog sustava i važno za razvoj zemlje, te je jako važno za četiri strateške teme razvoja Hrvatske do kraja desetljeća, a to su demografski razvoj, dekarbonizacija, digitalizacija i obrazovanje“, kazao je Plenković te podsjetio na to da je Hrvatska povećala ulaganja u znanost s 1,6 milijardi eura 2016. na 3,3 milijarde eura danas, odnosno s 0,96 posto BDP-a 2016. na 1,43 % BDP-a danas.

Prije središnjega događanja na Fakultetu prometnih znanosti, premijer je sa suradnicima obišao cjelovito obnovljenu zgradu Škole narodnog zdravlja „Dr. Andrija Štampar“ Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u čiju je obnovu nakon potresa uloženo gotovo 15 milijuna eura. ///

SANACIJA OBJEKATA MEDICINSKOG FAKULTETA
U ZAGREBU NAKON POTRESAZavršena obnova
Škole narodnog zdravlja
„Andrija Štampar“

Zgrada Škole prva je i najveća dosad cjelovito obnovljena zgrada stradala u potresu, obnovljena je za 17 mjeseci, a vrijednost obnove je 11 milijuna eura. Isto tako, privode se kraju i projekti cjelovite obnove još triju potresom oštećenih zgrada Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na Šalati.

PIŠE: Tea Vukušić Rukavina

Završena je cjelovita obnova Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koja je u potresima 2020. godine pretrpjela velika oštećenja. Tim povodom održano je 8. travnja 2024. godine svečano otvaranje Škole uz nazočnost brojnih uzvanika i visokih dužnosnika.

– Škola narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ institucija je posebnog statusa ne samo u Hrvatskoj, nego nosi ime osobe čiji je rad snažno utjecao na zdravlje ljudi diljem svijeta. Škola nije prestala s radom niti za vrijeme pandemije COVID-a 19, niti nakon zagrebačkog i petrinjskog potresa 2020. godine, nego je nastavila s radom na drugim lokacijama, i to u nesmanjenom opsegu – izjavila je prilikom otvaranja obnovljene Škole **ravnateljica Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ prof. dr. sc. Mirjana Kujundžić Tiljak**.

Dodala je kako je Škola nakon cjelovite obnove sigurnija i jača te sada ponovno otvara svoja vrata, slijedeći Štamparovu viziju i ideje.

– Naša je glavna zadaća u ovoj novoj fazi razvoja prenositi nove spoznaje modernim komunikacijskim kanalima i suvremenim tehnologijama, stvarajući javnozdravstvenu politiku utemeljenu na znanosti i znanstvenim dokazima, a sve kako bismo postigli visoke ciljeve obrazovanja naroda za zdravlje koje nam je postavio naš veliki učitelj i vizionar Andrija Štampar, koji je, kao mladi liječnik, u svojoj knjižici „Zdravlje“ još 1912.

napisao da u zdravlju jednog naroda leži i njegova budućnost.

Prevenција i obrazovanje ključ su javnozdravstvenih politika, a s ovom Vladom, koja radi na prevenciji, zdravstvenom opismenjivanju građana i snažnom ulaganju u bolnice i liječnike, zdravlje naroda ponovno je stavljeno među prioritete državne politike – naglasila je Kujundžić Tiljak.

Dekan Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Slavko Orešković kazao je da ga raduje i ispunjava ponosom to što cjelovito obnovljenu zgradu Škole svečano otvaraju u povodu ovogodišnjeg Svjetskog dana zdravlja, koji se svake godine slavi kao spomen na početak djelovanja Svjetske zdravstvene organizacije, u čijem je kreiranju najvažniju ulogu imao i doktor Andrija Štampar.

– Zgrada Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ prva je i najveća do sada cjelovito obnovljena zgrada stradala u potresu, a privode se kraju i projekti cjelovite obnove još triju potresom oštećenih zgrada Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na Šalati. To će omogućiti da se u idućoj akademskoj godini cjelokupna nastava održi u novoobnovljenim prostorima Medicinskog fakulteta – rekao je dekan Orešković.

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković naglasio je da je Vlada RH osigurala 3,5 milijardi eura za obnovu Zagreba i Banovine.

– Odabrali smo možda sporiji, ali pravi put

S obzirom na to da se planira utrošiti 650 milijuna eura za protupotresnu obnovu i rekonstrukciju zdravstvenih ustanova, te milijardu eura za znanstvene ustanove, ovo možemo smatrati renesansom hrvatskog zdravstva i visokog obrazovanja.

Premijer Republike Hrvatske mr. sc. Andrej Plenković

Premijer Andrej Plenković i ravnateljica Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ prof. dr. sc. Mirjana Kujundžić Tiljak

Škola nije prestala s radom niti za vrijeme pandemije COVID-a 19, niti nakon zagrebačkog i petrinjskog potresa 2020. godine, nego je s radom nastavila na drugim lokacijama, i to u nesmanjenom opsegu.

odlučivši se za cjelovitu rekonstrukciju i obnovu potresima oštećenih područja, temeljem mišljenja struke, koji se izvode po najvišim standardima. S obzirom na to da se planira utrošiti 650 milijuna eura za

protupotresnu obnovu i rekonstrukciju zdravstvenih ustanova, te milijardu eura za znanstvene ustanove, ovo možemo smatrati renesansom hrvatskog zdravstva i visokog obrazovanja – istaknuo je Plenković.

ZGRADA ŠKOLE NARODNOG ZDRAVLJA „ANDRIJA ŠTAMPAR“ PRVA JE I NAJVEĆA DOSAD CJELOVITO OBNOVLJENA ZGRADA STRADALA U POTRESU, A PRIVODE SE KRAJU I PROJEKTI CJELOVITE OBNOVE JOŠ TRIJU POTRESOM OŠTEĆENIH ZGRADA MEDICINSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU NA ŠALATI.

Nakon potresa, Medicinski fakultet je u prvoj fazi vlastitim sredstvima omogućio hitne radove na protupotresnoj sanaciji jer je pregledom utvrđeno da se zgrada može djelomično koristiti. Hitni radovi provedeni su u ljeto 2020. godine, te je omogućeno funkcioniranje centralnog i sporednih stubišta, a u uporabno stanje dovedeni su aula, hodnici i uredi.

U tako saniranim prostorima Škole, tijekom pandemije djelatnici i studenti Škole uključili su se u sve potrebne protupandemijske aktivnosti, a u Školi je, u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, organizirano i cijepljenje protiv COVID-a 19 bez naručivanja i najave jednom tjedno, te je ukupno cijepljeno 50.000 osoba.

Vlada RH potom je kroz Fond solidarnosti EU-a i Nacionalni plan oporavka i otpornosti za lokaciju zgrade Škole, površine veće od 7600 četvornih metara, osigurala

potrebna sredstva, te je nakon provedenih natječaja za usluge i radove 11. studenoga 2022. godine započela cjelovita obnova Škole. Zahvat je proveden korištenjem FIDIC ugovora za projektiranje i građenje, a sve je završeno unutar ugovorenih troškova od 11.076.010,35 eura. Proces obnove Škole trajao je 17 mjeseci. Kako se zgrada nalazi unutar zaštićene zone povijesne urbane cjeline grada Zagreba, ishodena je suglasnost Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode. Nosiva konstrukcija ojačana je novim armiranobetonskim zidovima kroz sve etaže zgrade, a zahvat je u cijelosti projektiran na način da se smanji potrebna energija za grijanje i hlađenje, da se osigura pristupačnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, kao i zaštita od požara. Pročelje je obnovljeno izvedbom novog sloja, kao i sva unutarnja i vanjska stolarija, a sve u suradnji s konzervatorskim

nadzorom Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode. Na sklopu prostorija ravnateljstva izvorno su sačuvani osobito vrijedni prozori, koji su obnovljeni uz nužne popravke. Izvedeni su novi sanitarni čvorovi, podne i zidne obloge su obnovljene ili su izvedene nove, a sve nove instalacije izvedene su u skladu s novim standardima kako bi se osigurali uvjeti potrebni za rad djelatnicima i studentima Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Svi nastavnici i djelatnici Škole vesele se povratku u obnovljenu i sigurnu zgradu u kojoj će moći održavati nastavu studentima, konačno uživo, na najvišem nivou nastavnih standarda, te nastaviti sa znanstvenim radom i provođenjem brojnih javnozdravstvenih aktivnosti. ///

Održana konferencija Dani e-infrastrukture Srce DEI 2024

Konferencija *Dani e-infrastrukture Srce DEI 2024* održana je u organizaciji Sveučilišnog računskog centra Sveučilišta u Zagrebu (Srca) i u suradnji sa Sveučilištem u Zagrebu. Kao pokrovitelji ovogodišnjeg izdanja konferenciju su podržali Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Rectorski zbor Republike Hrvatske te Grad Zagreb, a na konferenciji je sudjelovalo više od 400 sudionika iz sustava znanosti i visokog obrazovanja, javne uprave i gospodarstva te inozemstva.

PIŠE: Petra-Marija Jelčić

Pozdravnim govorom konferenciju je otvorio ravnatelj Srca **Ivan Marić** koji je istaknuo: „Srce je u radu usmjereno na znanstvenu i akademsku zajednicu za koju izgrađuje sustave i digitalne usluge i upravo to čini konkurentsku prednost akademskog oblaka Srca. Konferencija Srce DEI mjesto je gdje okupljamo sve dionike iz naše zajednice i u dijalogu s njima razgovaramo o daljnjem unapređenju usluga Srca i digitalnoj transformaciji sustava znanosti i visokog obrazovanja. U tome veliku ulogu ima i poticanje kulture dijeljenja koja je preduvjet za korištenje zajedničke e-infrastrukture i ostvarivanje otvorene znanosti i obrazovanja, a da bismo zajedno ostvarili taj napredak komunikacija i susreti sa zajednicom održavaju se tijekom cijele godine u okviru aktivnosti programa za zajednicu Srca.“

U ime suorganizatora Sveučilišta u Zagrebu, okupljenima se obratio prorektor za poslovanje i digitalizaciju Sveučilišta u Zagrebu

**Važnost Srca kao
infrastrukturne
ustanove je velika ne
samo za Sveučilište
u Zagrebu nego i za
cjelokupnu znanost i
visoko obrazovanje na
razini cijele Hrvatske.**

prof. dr. sc. **Tomislav Bolanča** koji je istaknuo važnost Srca kao infrastrukturne ustanove ne samo za Sveučilište u Zagrebu nego i za cjelokupnu znanost i visoko obrazovanje na razini cijele Hrvatske te nužnost suradnje Srca i svih dionika akademske i znanstvene zajednice kako bi zajedno ostvarili napredak ne smo u znanosti i obrazovanju nego i društvu u cjelini.

U pozdravnom govoru u ime Ministarstva znanosti i obrazovanja dr. sc. **Hrvoje Meštrić**, ravnatelj Uprave za znanost i tehnologiju, pohvalio je konferenciju Srce DEI kao mjesto na kojem se nacionalne politike i njihova primjena na primjeru e-infrastrukture, otvorene znanosti, istraživačkih podataka približavaju zajednici. Naveo je brojne programe kojima Ministarstvo i Vlada RH financiraju daljnji napredak hrvatske znanosti i istaknuo veliku važnost omogućavanja komercijalizacije znanosti i što je moguće jačeg povezivanja znanosti i gospodarstva. U području poticanja otvorene znanosti najavio je skoro objavljivanje smjernica za otvorenu znanost koje će promovirati načela i vrijednosti otvorene znanosti te omogućiti učinkovitija istraživanja, bolju diseminaciju znanja i primjenu novih znanja u praksi.

Pozvano predavanje „Hidrometeorološke usluge i servisi nove generacije: Od ranog upozorenja do klimatske neutralnosti“ održao je dr. sc. **Ivan Güttler**, glavni ravnatelj Državnog hidrometeorološkog saveza, koji je govorio o praćenju, mjerenju i analizi meteorološke situacije, upozorenjima na vremenske nepogode te o tehnologiji, prvenstveno AI koja se sve više koristi u meteorologiji. Okupljenima je objasnio važnost prikupljanja velikih količina podataka koji trebaju biti javno dostupni i dostupni za brzu obradu i interpretaciju kako bi se na vrijeme izradila upozorenja i prognoze. Istaknuo je kako njihove podatke koriste i brojni korisnici iz gospodarstva za izrade studija i strategija razvoja kao i za potrebe dugoročnog planiranja. U svemu tome veliku ulogu imaju superračunala i napredne tehnologije poput umjetne inteligencije. Naglašava kako će u skoroj budućnosti prognoze koje koriste umjetnu inteligenciju postati realnost jer osim što imaju manje grešaka, dobivaju se tisuću puta brže te koriste puno manje energije u odnosu na klasične prognoze. Suradnja Srca i DHMZ-a uspješno se odvija već dugi niz godina, a ovakvi susreti

KONFERENCIJA SRCE DEI MJESTO JE GDJE OKUPLJAMO SVE DIONIKE IZ NAŠE ZAJEDNICE I U DIJALOGU S NJIMA RAZGOVARAMO O DALJNJEM UNAPREĐENJU USLUGA SRCA I DIGITALNOJ TRANSFORMACIJI SUSTAVA ZNANOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA.

Prorektor za poslovanje digitalizaciju Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Tomislav Bolanča

dr. sc. Hrvoje Meštrić, ravnatelj Uprave za znanost i tehnologiju

U sam o ju dodatno učvršćuju. Potom je slijedio panel „**Istraživački podaci – kako iskoristiti njihov puni potencijal?**“ tijekom kojeg su panelisti raspravljali o izazovima s kojima se susreću znanstvenici u svom radu, a tiču se generiranja, prikupljanja i obrade podataka, osiguravanja njihove kvalitete kao i nužnosti definiranja uvjeta javne razmjene i otvaranja podataka. U svom radu koriste superračunalne resurse kao i repozitorije i sustave za pohranu koje im Srce stavlja na raspolaganje, ali ono što im predstavlja veliki izazov je strukturirano upravljanje tim podacima te su se složili da podrška

specijaliziranih stručnjaka za upravljanje podacima na ustanovama postaje neophodna. Uvjet za osiguravanje takve podrške zahtjeva dugoročno i strateško planiranje cijele zajednice, od samih istraživačkih ustanova, do donositelja politika kako bi se osigurali potrebni resursi. Srce je kao nacionalni pružatelj e-infrastrukture s nizom usluga za istraživače i ustanove spremno odgovoriti na sve izazove koje moderna znanost i istraživanje donose. Sudionici panela su složni kako je pitanje kvalitete podataka od izuzetne važnosti, a generiranjem kvalitetnih podataka, njihovim pohranjivanjem i otvaranjem za daljnje korištenje te poticanjem razvoja kulture dijeljenja i otvorenosti svi zajedno ostvarujemo preduvjete za daljnju intenzivniju primjenu naprednih tehnologija u znanosti te napredak i jačanje hrvatske znanosti u cjelini. Suradnjom s javnim sektorom i gospodarstvom ujedno doprinosimo i izvršenju treće misije Sveučilišta. Drugo pozvano predavanje „*Artificial Intelligence in Education: Making Students Matter*“ održala je profesorica **Denise Whitelock** tijekom kojeg je objasnila kako se inteligentni sustavi podučavanja i personalizirani mehanizmi za slanje povratnih informacija mogu poboljšati korištenjem umjetne inteligencije s ciljem poticanja stude-

nata na veći angažman i postizanje boljih ishoda učenja što u konačnici rezultira učinkovitijem i djelotvornijem obrazovnim okruženjem. U izlaganju je također upozorila na etička pitanja i predrasude koje karakteriziraju umjetnu inteligenciju, ali je pokazala i pozitivne primjere korištenja umjetne inteligencije u osmišljavanju i kreiranju materijala za predavanja, naglašavajući da u tom procesu moraju biti korišteni kvalitetni i verificirani podaci, te da je konačna kontrola kvalitete rezultata od strane nastavnika izrazito važna. U prvom dijelu **tripartitnog sastanka EOSC-a** predstavljeno je trenutno stanje otvorene znanosti u Hrvatskoj, rezultati rada inicijative za Hrvatski oblak za otvorenu znanost kao i rezultati rada svih dionika otvorene znanosti. Najavljene nacionalne smjernice za otvorenu znanost omogućit će daljnje približavanje hrvatske znanosti europskoj te potrebne promjene u kriterijima napredovanja što će potaknuti naše znanstvenike i istraživače da u svakodnevnom radu primjenjuju principe otvorene znanosti. Predstavници Europske komisije i Udruženja EOSC prezentirali su planove daljnjeg razvoja EOSC-a u usmjerenom na stvaranje i međusobno povezivanje čvorova EOSC-a koji mogu biti institucionalni, nacionalni i regionalni. Ovi

čvorovi omogućit će veću vidljivost usluga i resursa, veću interoperabilnost, bolju iskorištenost istraživačkih podataka. U drugom dijelu tripartitnog sastanka EOSC-a sudionici su razgovarali o vještinama i kompetencijama znanstvenika i istraživača potrebnim za primjenu i razvoj otvorene znanosti i korištenje svih prednosti koje ona pruža. Istaknuta je važnost podatkovne pismenosti, kvalitetnog upravljanja podacima te generiranja i dijeljenja otvorenih i pouzdanih podataka. Partneri iz Slovenije predstavili su nacionalni projekt SPOZNAJ s ciljem edukacije i izgradnje mreže podatkovnih profesionalaca na javnim institutima i sveučilištima. Tijekom tri dana uz navedeno održano je 6 tematskih blokova: „Vrli novi svijet – jesmo li spremni za nove vrste kibernetičkih prijetnji i napada“, „Superračunala u istraživanju i nastavi: Kako vam Srce može pomoći?“, „Znanstveno izdavaštvo i dobre uređivačke prakse“, „Europska Sveučilišta – Alijansa UNIC“, „Digitalizacija visokog obrazovanja – projekt e-Sveučilišta“ i „Inovativnost obrazovnog procesa uz tehnologije AI“. Održano je i više od dvadeset radionica, a posjetitelji su imali priliku vidjeti i više od trideset poster-prezentacija. ///

prof. dr.sc. Radovan Fuchs, prof. dr. sc. Stjepan Lakušić i Branko Bačić

Sveučilište u Zagrebu

Dani potresnog inženjerstva 2024.

Obnova zgrada javne namjene oštećenih potresom

U svečanoj dvorani Sveučilišta u Zagrebu održan je skup pod nazivom "Dani potresnog inženjerstva 2024.: Obnova zgrada javne namjene oštećenih potresom".

PIŠE: Maja Žepić
SNIMIO: Branko Nad

Na samu 4. obljetnicu zagrebačkoga potresa Sveučilište u Zagrebu, u suradnji s Hrvatskim centrom za potresno inženjerstvo (HCPI), a pod pokroviteljstvom Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstva znanosti i obrazovanja te Hrvatske komore inženjera građevinarstva, organiziralo je skup na kojemu je detaljnije predstavljena problematika cjelovite obnove zgrada javne namjene iz različitih perspektiva te je napravljen osvrt na proteklu godinu aktivnosti i ostvarene rezultate. Osim što je **Građevinski fakultet Sveučilišta**

u Zagrebu zajedno s akademskom zajednicom i stručnjacima na samom početku bio koordinator i jedan od ključnih dionika procesa sanacije i procjene štete, Sveučilište u Zagrebu je tijekom ove četiri godine prednjačilo u koordiniranju kompleksnih procesa, sustavno objedinivši sve čimbenike vezane uz težak i složen zadatak obnove zgrada fakulteta i akademija. Za sada je vrijednost ugovorenih radova oko 360 milijuna eura, a s obzirom da još ima određeni broj projekata koji su u raznim fazama pripreme za izvođenje, navedeni iznos cjelovite obnove bit će oko pola milijarde eura.

Skup je započeo pozdravnim govorom domaćina prof. **Stjepana Lakušića**, rektora Sveučilišta u Zagrebu koji je odmah na početku zahvalio svim inženjerima i stručnjacima koji su od prvoga dana sudjelovali u saniranju šteta nakon potresa, a zatim i planiranju obnove te naglasio da je upravo struka pokazala da se na nju može i mora računati. „Moramo reći ovdje iskreno veliko hvala prvo akademskoj zajednici, ja dolazim iz te akademske zajednice, bio sam onaj koji je možda i dopustio da fakultet toliko uđe u ritam kod pomoći kad govorimo, o velikom davanju koje se trebalo tih dana učiniti i danas

bih to opet učinio. To je jako Sveučilište, jaka ustanova kao što je Građevinski fakultet, i on je trebao podijeliti s ljudima sve ono što ima i svoje znanje, svoje iskustvo, i na osnovu toga zajedno s našom resornom komorom inženjera građevinarstva stati prvi i pomoći resorno Ministarstvo prostornog uređenja i graditeljstva i državne imovine.“ Rektor Sveučilišta u Zagrebu kazao je da je akademska zajednica godinama prije potresa radila na tom problemu i stekla korisna znanja koja je nakon nesreće prenijela na državnu razinu. „Mi smo ovdje imali jednu veliku sreću, a to je

da u okviru akademske zajednice problema-tika potresa, proučavana i pripremana dugi niz godina prije samoga potresa i na taj način sva ta iskustva koja je ona imala elegantno je prenijela upravo na državnu razinu i na osno-vu toga su i krenuli prvi koraci kad se gleda i procjena štete i kad se gleda onaj prvi dio, onaj stresni dio nakon što se dogodio potres.“ Istaknuo je inzistiranje akademske zajednice na ideji cjelovite obnove umjesto obnove po-vratka u stanje koje je prethodilo potresu, što je bitno povećalo kvalitetu i funkcionalnost obnovljenih objekata. Također, spomenuo je i velik broj prijavljenih te izrazito zanimanje za ovu temu od medija, što dokazuje da je ta tema vrlo aktualna i da je ostalo još dosta pi-tanja na koja treba odgovoriti. Nakon rektora skup je pozdravio **izv. prof. Josip Atalić**, voditelj Hrvatskoga centra za potresno inženjerstvo, Centra koji je iznje-dren kao podružnica Građevinskoga fakul-teta Sveučilišta u Zagrebu i koji danas pred-stavlja vodeću referentnu točku za podizanje svijesti o potresu, edukaciji stručnjaka i plat-formi stručnjaka ne samo u Hrvatskoj, već svoja znanja dijeli i izvan granica Hrvatske. Josip Atalić je između ostaloga kazao da su to bila teška vremena, ali da ih se inženjeri sjećaju s ponosom na svoj doprinos. Nakon smirivanja tla, Atalić je kazao, objavili su ve-liko broj publikacija koji pomaže u edukciji javnosti o problemima potresa i nastavili su raditi na stručnom praćenju i usavršavanju toga pitanja. Prisutne su pozdravile predsjednica Hrvat-ske komore inženjera građevinarstva **Nina Dražin Lovrec** i potpredsjednica Hrvatske gospodarske komore **Mirjana Čagalj**, koje su u drugoj sekciji programa sudjelovale i na okrugom stolu i svojim vrijednim iskustvom pridonijele bogatoj i zanimljivoj diskusiji. Hrvatska građevina ima bogato iskustvo te

educiranost kadra u pogledu korištenja naj-suvremenije opreme, materijala i organiza-cijskih dostignuća. Bilježi kontinuirani rast već osmu godinu zaredom. Naši su građevi-nari prisutni na gradilištima širom svijeta. Tu su svojim radom i zalaganjem izvodili i naj-složenije objekte, spremni odgovoriti na sve zahtjeve investitora. Svoj su zavidan ugled stekli poštovanjem ro-kova i kvalitetnim izvođenjem najrazličitijih radova i građevina: geotehničkih radova, in-dustrijskih postrojenja, energetskih i hidro-građevinskih, stambeno-poslovnih i građevina prometne infrastrukture. „Kako bismo zadržali tu sliku u velikom po-slu pred nama, moramo stalno biti spremni na nova znanja. Čeka nas prilagođavanje no-vim trendovima koji uključuju energetska učinkovitost, održivo gospodarstvo“, poru-čila je potpredsjednica HGK za graditeljstvo i promet **Mirjana Čagalj** na ovogodišnjim Da-nima potresnog inženjerstva. **Izv. prof. Luka Korlaet**, zamjenik gradona-čelnika Grada Zagreba, pozdravio je skup i čestitao prisutnima i svima ostalima na kon-tinuiranom radu od samog potresa pa i prije, kada su se unaprijed skupljana iskustva po-kazala vrijedna u ključnim trenucima kata-strofe. „Potres je svako zlo za neko dobro“, re-kao je Korlaet te podsjetio da će se, osim same konstrukcijske obnove zgrada, napraviti i energetska, cjelovita obnova, što daje dodat-nu vrijednost, čemu se možemo veseliti. Za-mjenik gradonačelnika Zagreba **Luka Korlaet** naveo je da Zagreb ima 207 projekata obnove zgrada javne namjene - škola, vrtića, domo-va zdravlja, zgrada kulture, zgrade gradske uprave, infrastrukturni objekata, cesta, mo-stova – od kojih je 177 završeno. Ostalo je još oko 30 najkompleksnijih zgrada, za koje očekuje da će biti gotove najkasnije do pot-

Sudionici Okruglog stola: Što smo naučili iz zagrebačkog potresa? - Prof. dr. sc. Stjepan Lakušić, rektor Sveučilišta u Zagrebu; Dr. sc. Dominik Skokandić, savjetnik ministra prostornoga uređenja graditeljstva i državne imovine; Mirjana Čagalj, potpredsjednica HGK; Nina Dražin Lovrec, predsjednica HKIG; Mario Todorć (projektant, sudjelovao u projektiranju nekoliko fakulteta koji su u cjelovitoj obnovi) i Izv. prof. dr. sc. Josip Atalić, voditelj HCPI-a

kraj 2026. godine. Do sada je Grad Zagreb za to iz Fonda solidarnosti povukao 190 milijuna eura, a još oko 50 osigurano je iz Nacionalnog programa za oporavak i otpornost. Uvodna izlaganja su nastavljena stručnim predavanjima koja će potrajati do kasno poslijepodne.

Prof. Radovan Fuchs, ministar znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, uvodno je govorio o brojkama i spomenuo da je 360 tisuća metara kvadratnih obnovljeno u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, 78 projekata obnove je završeno, a 64 još uvijek u tijeku, te se pohvalio činjenicom da je Seizmološka služba Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu financirana u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, opremljena najkvalitetnijim mjernim instrumentima u svojih 95 novih seizmoloških postaja. **Branko Bačić**, izaslanik predsjednika Vlade RH, potpredsjednik Vlade i ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine RH također je zahvalio struci koja je „bez straha i još u doba pandemije pokazala iznimnu humanost i zato nam je omogućena prilika za nešto bolje, a to je - povijesna obnova, posebice zgrada javne namjene.”

U kratkom razdoblju na obnovi zgrada je učinjeno kao nikada prije u hrvatskoj povijesti, istaknuo je Bačić. Precizirao je da se radi o 1330 projekata obnove i financijskom iznosu od oko **3,3 milijarde eura**.

A da smo ispit položili, najbolje govori činjenica da nam je Europska komisija rekla da je Hrvatska u potresnoj obnovi i korištenju sredstava Fonda solidarnosti izvrstan primjer načina utroška i brzine realizacije tih sredstava, dodao je.

Precizirao je i da je u prošloj godini utrošeno **77 posto sredstava**. Ako to nije pokazatelj dobre obnove 2023, onda ja ne vidim koji bi drugi pokazatelj mogao biti, ustvrdio je i dodao da je pored zgrada javne namjene, obnovljeno 45.000 stambenih jedinica privatne imovine.

Spomenuo je i činjenicu da je obnova išla i sporije u nekim trenucima i da je moglo jednostavnije i brže, ali da se nikada nije išlo na uštrb kvalitete.

U svom uvodnom izlaganju rektor **prof. Stjepan Lakušić** okupljenima je u detaljnoj prezentaciji predstavio izazove na koje su sve nailazili u cjelovitoj obnovi zgrada Sveučilišta u Zagrebu oštećenih potresom.

Državna tajnica u Ministarstvu prostorno-uređenja, graditeljstva i državne imovine

Dunja Magaš održala je izlaganje na temu „Obnova od potresa – izazovi i postignuća”, a **dr. sc. Hrvoje Meštrić**, ravnatelj Uprave za znanost i tehnologiju pri Ministarstvu, govorio je o izazovima u provedbi procesa obnove infrastrukture i opreme u području obrazovanja oštećenih potresom.

Druga sekcija događanja započela je **okruglim stolom na temu „Što smo naučili iz zagrebačkog potresa?”**, a sudionici su, osim rektora Lakušića, bili savjetnik ministra prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine **dr. sc. Dominik Skokandić**, potpredsjednica HGK-a **Mirjana Čagalj**, predsjednica Hrvatske komore inženjerka građevinarstva **Nina Dražin Lovrec**, projektant na obnovi većeg broja fakulteta **Mario Todorčić** i **izv. prof. Josip Atalić**, voditelj Hrvatskog centra za potresno inženjerstvo.

Na pitanje voditelja rektoru za čim žali ili što je moglo bolje, rektor se osvrnuo na svoj prijedlog na kojem je možda trebalo više inzistirati, a to je da se naprave zamjenski objekti za odvijanje nastave na kampusu na Borongaju koji bi onda kasnije i ostali na korištenje Sveučilištu, a za čim sigurno ne žali je – angažman Građevinskoga fakulteta od samih početaka, čiji je on tada bio dekan. Na okruglom stolu razgovaralo se o raznim temama, od spremnosti struke za potres, novom zakonu o obnovi koji je ubrzao stvari i smanjio broj sudionika u procesu do podcijenjene struke statičara, izazovima u realizaciji obnove, stranim radnicima i njihovoj razini znanja, usklađenju s konzervatorskom strukom te brojnim drugim.

U **trećoj sekciji skupa** uz moderatore **prof. Borisa Trogrlića** i **izv. prof. Josipa Atalića** održana su izlaganja o razini sigurnosti zgrada javne namjene prije i nakon obnove, projektantskim iskustvima u izradi tehničke dokumentacije cjelovite obnove zgrada, pomoćnim konstrukcijama i skelama za osiguranje stabilnosti zgrada tijekom obnove te o izazovima u provedbi javne nabave za radove te procedurama obrade izvanstroškovničkih radova. U **četvrtoj i zadnjoj sekciji** moderatori su **bili prof. Domagoj Damjanović** i **izv. prof. Mario Uroš**, a teme izlaganja su bile: obnova konstrukcije samostana sv. Franje Asiškog u Zagrebu, obnova Bazilike Presvetog Srca Isusova u Zagrebu, istražni radovi u svrhu izrade projekata obnove zgrada javne namjene te konstrukcija obnove zgrade Hrvatskoga glazbenog zavoda. ///

Rektor Lakušić predstavio je u sedam točaka aktivnosti koje očekuju upravu Sveučilišta u Zagrebu u naredne dvije godine:

1. završetak cjelovite obnove zgrada koje su u fazi provedbe radova
2. ugovaranje cjelovite obnove zgrada koje su u fazi natječaja za izvođača (ponavljanje JN)
3. osiguranje potrebnog namještaja za opremanje obnovljenih zgrada
4. povratak izmještenih laboratorija na obnovljene prostore (reakreditacija)
5. usklađenje imovinsko-pravnih odnosa s gradom Zagrebom za 3 zgrade
6. izrada monografije cjelovite obnove obrazovne infrastrukture SuZG
7. izrada Seizmičkog certifikata obnovljenih zgrada.

DR. SC.
DAVID
MATTHEW
SMITH

Hrvatska ima dobar potencijal ali taj potencijal nije potpuno iskorišten

PIŠE: Natasha Kathleen Ružić
SNIMIO: Ratko Mavar (Arhiva IRB)

Mnogi mladi Hrvati sve češće napuštaju domovinu tražeći „bolji život“, a istovremeno primjećujemo porast hrvatske dijasporu i njezinih potomaka, posebice iz Južne Amerike, Kanade, Amerike i Australije, koji takav „bolji život“ traže upravo u Hrvatskoj. Iz navedenoga može biti nejasno koji su čimbenici važni za dobru kvalitetu života. Kako bismo dublje istražili ovaj koncept, razgovarali smo s dr. sc. Davidom Matthewom Smithom, ravnateljem Instituta Ruđer Bošković, Australcem rođenjem i naturaliziranim hrvatskim državljaninom, o njegovim razlozima zbog kojih se doselio u Hrvatsku prije 20 godina, o njegovu pogledu na hrvatski potencijal u području znanosti i tehnologije, prednostima koje njegova djeca imaju odrastajući u Hrvatskoj, kao i o prilikama za hrvatsku dijasporu u Hrvatskoj.

Trebalo mi je vremena da shvatim i prilagodim se. Imao sam dosta sreće kao imigrant što sam bio oženjen Hrvaticom koja ima veliku obitelj.

❗ ZAŠTO STE SE ODLUČILI PRESELITI U HRVATSKU?

» Jednostavan razlog zašto sam se preselio je taj što mi je supruga Hrvatica. Upoznali smo se 1999. godine kada je došla studirati u Australiju.

❗ KAKO VIDITE HRVATSKI POTENCIJAL U ZNANOSTI I TEHNOLOGIJI?

» Hrvatska ima dobar potencijal, ali nije potpuno iskorišten. Iz moje perspektive, sustav visokoga obrazovanja u području prirodnih znanosti daje kandidate s dobrim znanjem i, ako bih ga trebao usporediti s australskim sustavom, rekao bih da prosječni hrvatski diplomant prirodnih znanosti posjeduje više znanja od prosječnoga australskoga diplomanta.

INTERVJU

Međutim, postoji mali nesrazmjer u njihovoj spremnosti primjene tog znanja na nove i nepoznate izazove.

Mislim da Australija i drugi dijelovi zapadnoga svijeta pružaju snažniji poticaj ljudima da se okušaju u novim pothvatima; hrvatski je sustav oprezniji i više se boji neuspjeha. Jedna od stvari koja koči Hrvatsku je usmjerenost na izbjegavanje neuspjeha. Unatoč tomu, tehničko znanje koje dolazi iz Hrvatske je visoko i ti su diplomanti popularni u zemljama poput Njemačke, Francuske i Engleske.

U Hrvatskoj se događaju nevjerojatne stvari, mnoge od njih nisu previše javne, a dio razloga za to je, nažalost, oštro kritiziranje uspješnih ljudi. Na svom sam položaju susreo mnoge ljude koji rade velike stvari za koje se možete pitati zašto ih nema u medijima. Odgovor je u namjeri uspješnih ljudi da se prikuju i izbjegniju one ljude koji „moraju” kritizirati druge. Iako ima puno zanimljivih *start-upova*, nažalost ima i puno onih koji su otišli. Unatoč tomu, ovo je spor razvoj i teži se većoj podršci kroz *start-up* inkubatore koji dobro funkcioniraju, fondove rizičnoga kapitala i infrastrukturu, čak i u javnoj upravi, kako bi ljudi pokrenuli vlastite pothvate, posebno u području *deep techa* ili ideja temeljenih na znanstvenim spoznajama koje pokušavaju komercijalizirati.

To je proces kroz koji su prošle druge zemlje poput Izraela, Irske, Danske, Finske i kroz koji sada prolazimo i mi. Moramo biti strpljivi jer se to neće promijeniti preko noći. Posljednjih nekoliko godina imamo „jednorožce”: to su tvrtke koje od osnivanja imaju ogroman rast. U Hrvatskoj postoji nekoliko dobrih primjera koji su već na udaru javne kritike. Dakle, potencijal postoji, ali je skriven jer s jedne strane postoji inherentna tendencija izbjegavanja neuspjeha, a onda, ako netko i uspije, pokušava se sakriti od svjetla pozornosti, iz straha da će biti kritiziran.

❗ KOJI SU KLJUČNI PROJEKTI NA INSTITUTU RUĐER BOŠKOVIĆ U 2024. GODINI?

➤ Imamo veliku infrastrukturnu investiciju na Institutu koja je ugovorena 2020. godine, procijenjena je na 100 milijuna eura, a planirani završetak je 2026. – 2027. Puno je posla, ali uvjeren sam da će ta investicija pretvo-

David Matthew Smith ima dva sina, koji su trenutačno u hrvatskom obrazovnom sustavu i želja im je završiti školovanje u Hrvatskoj. Njegova starija kći završila je prijediplomski studij fizike na Sveučilištu u Zagrebu, magistrirala je i trenutačno je doktorandica doktorskoga studija u Švicarskoj. David Matthew Smith komentira: „U doglednoj budućnosti ostat ćemo u Hrvatskoj jer smo jako sretni i zadovoljni.”

Dijaspora može puno ponuditi Hrvatskoj, a isto tako mislim da i Hrvatska može puno ponuditi dijaspori. Obrazovani ljudi u zapadnim društvima skloniji su i spremniji više riskirati i mogu svoja znanja i iskustva prenijeti Hrvatskoj. Ako se netko može prilagoditi životu i radu iz jednoga društva u drugo, onda uspješna osoba iz dijaspore može biti uspješna i ovdje.

riti Institut u privlačno odredište, ne samo za hrvatske nego i za strane istraživače kojih trenutačno imamo šest do sedam posto u Institutu. Što se tiče konkretnih projekata, dva su projekta vrlo zanimljiva i financiraju se u okviru Digitalne Europe. To je Europski digitalni inovacijski centar „Umjetna inteligencija za pametno zdravstvo i medicinu, *AI4Health. Cro*”, gdje Institut vodi impresivan konzorcij koji čine javnozdravstvene organizacije, privatne tvrtke, investicijski fondovi, *start-upovi* i inkubatori. Cilj je centra pomoći *start-up* tvrtkama koje imaju ideje o primjeni umjetne inteligencije u području zdravlja i trenutačno se razvija u dobrom smjeru. Institut je također intenzivno uključen u izgradnju hrvatske kvantne komunikacijske infrastrukture

koja se temelji na uspostavi sigurnoga načina komunikacije korištenjem kvantne tehnologije i kvantne enkripcije i to je velik projekt vrijedan deset milijuna eura, a koordinira ga CARNET. Znanstveni poticaj dolazi iz Instituta Ruđer Bošković i to je prilično velik i impresivan konzorcij. Cijeli se projekt radi kao dio veće europske komunikacijske infrastrukture. To u osnovi znači da je plan kroz sljedeće tri do četiri godine uz pomoć *Mehanizma za oporavak i otpornost* uspostaviti prototip infrastrukture kvantne komunikacije u Hrvatskoj koja će omogućiti sto posto sigurne i neraskidive komunikacijske veze. Uz navedene projekte imamo oko tristo aktivnih projekata na Institutu i ne mogu ovdje, zbog ograničenoga prostora, ići u detalje svakoga od njih.

❗ KAKO STE SE INTEGRIRALI U HRVATSKO DRUŠTVO?

➤ U početku sam prošao kroz kulturološki šok, koji se zatim pretvorio u uzbuđenje učenja o hrvatskoj kulturi, povijesti, ali i o modernom hrvatskom društvu. U početku je bilo teško jer nisam znao hrvatski jezik i nisam razumio kulturu. Na primjer, mediteranske zemlje imaju žustriju razinu komunikacije, dok Australija više slijedi uljudnu englesku tradiciju, stoga bi se ponekad življi stil razgovora, koji je ovdje dio normalne komunikacije, u mojoj kulturi smatrao sukobom. Tada sam prilagodio svoju percepciju,

rekalibrirao sam ju prema svojoj okolini, prema drukčijoj percepciji stila komunikacije. Trebalo mi je vremena da shvatim i prilagodim se. Kao imigrant, imao sam dosta sreće jer sam bio oženjen Hrvaticom koja ima veliku obitelj. Šogorica me poticala u govoru i da se ne brinem o tome hoću li pogriješiti jer će me ljudi razumjeti bez obzira na sve. To mi je bio veliki poticaj. Kada lokalno stanovništvo vidi da se trudite govoriti hrvatski, oni su gostoljubiviji i ponekad će vam pomoći govoriti engleskim jezikom. Ali time što ste im se prvo pokušali obratiti na hrvatskom, pokazujete poštovanje prema jeziku i kulturi, a što ljudi dobro reagiraju. Pomaže vam da se društveno integrirate jer ostavlja dobar prvi dojam i ljudi postaju otvoreniji prema vama.

❗ KAKO STE SE PRILAGODILI DRUKČIJEM SUSTAVU ŽIVOTA I RADA U HRVATSKOJ?

➤ Morao sam naučiti jezik do određene razine kako bih razumio ovdašnje sustave, ali moj je pristup bio isti kao pristup koji rabim u znanstvenom istraživanju, a to je čitanje svega, učenje i razumijevanje. Možda je to zbog toga što dolazim iz društva koje poštuje pravila i gdje je uobičajena procedura vrlo pažljivoga učenja pravila. Čitam zakone, dokumente i pravila kako bih ih razumio i u njima ispravno funkcionirao. Birokracija je prisutna u svakoj zemlji. Možda mi je pomoglo što sam prvo živio u Njemačkoj. Možete svladati birokraciju, ako ju dobro naučite tako da uđete u sustav i pokušate ju poboljšati unutar sustava. To ne znači da nikada nisam bio frustriran, naravno da jesam.

❗ KOJE SU PO VAMA PREDNOSTI ODRASTANJA VAŠE DJECE U HRVATSKOJ?

➤ Neke stvari u Hrvatskoj mislim da su jako važne, u Hrvatskoj još uvijek postoji osjećaj zajedništva i obitelji koji se gubi u zapadnom svijetu i sretan sam što moja djeca ovdje imaju vrlo blisku širu obitelj sa suprugine strane. Božić, Uskrs i vjerski događaji, koji su mi u početku bili drukčiji u Hrvatskoj nego u Australiji, sada su mi jasniji i jako ih cijenim. Ono što mi se sviđa u Hrvatskoj jest smisao za humor koji ljudi imaju i što se mogu nasmejati nekim stvarima i drago mi je što su

Dr. Smith rođeni je Australac, ali i naturalizirani hrvatski državljanin. Istaknuti je znanstvenik u području kemije s velikim međunarodnim ugledom koji je u dosadašnjem radu objavio 53 znanstvena članka, indeksirana u bazi podataka Web of Science (WoS).

Svoju znanstvenu karijeru započinje na Australskom državnom sveučilištu (ANU) u Canberri, gdje je 1994. diplomirao kemiju i ekonomiju, a 1995. i magistrirao kemiju. Ističe se i kao dobitnik Dekanove nagrade za kemiju, i to za najbolju disertaciju u 2000. godini, a nakon doktorata dolazi na poslijedoktorsko usavršavanje na Institut Ruđer Bošković.

Od ožujka 2016. obnaša dužnost predstojnika Zavoda za fizičku kemiju na IRB-u, a od travnja do listopada iste godine bio je i posebni savjetnik ministra znanosti, obrazovanja i sporta za istraživanje i razvoj. Dobitnik je i godišnje nagrade Hrvatskoga kemijskoga društva „Lavoslav Ružička” za 2008. godinu, kao i mnogih drugih stipendija i donacija, od kojih se ističu dvije stipendije Zaklade Alexander von Humboldt, uključujući poslijedoktorsku specijalizaciju u Münchenu od 2001. do 2004. godine te donaciju iste zaklade u obliku računalnoga klastera, postavljenoga na Institutu Ruđer Bošković. Uz redovan rad na IRB-u, obnaša i dužnost gostujućega profesora grozda izvrsnosti „Projektiranje naprednih materijala” na Friedrich – Alexanderovu sveučilištu Erlangen – Nürnberg – FAU u Njemačkoj.

Od 2009. do 2013. bio je pomoćnik ravnatelja Instituta za međunarodne odnose, suradnju i projekte.

Ravnatelj Instituta Ruđer Bošković je od 2018. godine i trenutačno obnaša drugi ravnateljski mandat.

moja djeca odrasla u takvom okružju. Mislim da je obrazovni sustav jak, iako postoje aspekti koje ne cijenim, ali mislim da je razina obrazovanja ovdje vrlo visoka. To je prednost za moju djecu. Prema mojem mišljenju, Hrvatska je vrlo ugodno i sigurno mjesto za život. Ovdje se osjećam vrlo ugodno. Za nekoga poput mene tko je provodio vrijeme na mjestima kao što su Sydney, London i Pariz, Zagreb je dobro mjesto za sigurno kretanje, opušteno je. Sigurnost je nešto što moram naglasiti, iako ju ponekad uzimamo zdravo za gotovo. Međutim, ako ste ikada hodali ulicama New Yorka ili San Francisca, ili čak Tokija, sjetit ćete se da je neusporediv osjećaj sigurnosti koji imate na ulici i u javnom prijevozu dok hodate Hrvatskom u usporedbi s tim gradovima. To je nešto što bi se ovdje trebalo jako cijeniti. Pokušali smo naučiti našu djecu da mogu raditi što god žele u životu, živjeti ovdje ili ne, to je njihov izbor, ali uvijek trebaju težiti izvući maksimum iz svake situacije kako bi se pripremili za život. Ne vidim da Hrvatska ikoga sprječava u bilo čemu, iako možda ne potiče uvijek ljude da riskiraju ili budu ambiciozni, ali ljudi koji se za to odluče, to i mogu.

ŠTO BISTE PORUČILI MLADIMA U ISELJENIŠTVU KOJI RAZMIŠLJAJU O DOLASKU U HRVATSKU?

»Pripadnici hrvatske dijaspe trebali bi svakako doći barem u duži posjet, jer moje iskustvo s ljudima iz hrvatske dijaspe je takvo da često njihova percepcija Hrvatske nije u skladu sa stvarnim stanjem. Na njihovu percepciju mogu utjecati roditelji ili bake i djedovi, ali stvari se ovdje brzo mijenjaju. Mislim da ljudi u iseljeništvu vjerojatno imaju važan dio svojega identiteta vezan uz Hrvatsku, pa svakako preporučujem, čak i ako ne planiraju živjeti u Hrvatskoj, da dođu na dulji boravak, barem na nekoliko mjeseci kako bi iz prve ruke naučili više o Hrvatskoj.

Dijaspore može puno ponuditi Hrvatskoj, a isto tako mislim da i Hrvatska može puno ponuditi dijaspori. Obrazovani ljudi u zapadnim društvima skloniji su i spremniji više riskirati i mogu svoja znanja i iskustva prenijeti Hrvatskoj. Ako se netko može prilagoditi životu i radu iz jednoga društva u drugo, onda uspješna osoba iz dijaspe može biti uspješna i ovdje. ///

U kreativnoj izvedbi i predstavljanju radova na svečanom predstavljanju UNIART-a sudjelovali su studenti akademija i fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Akademije dramske umjetnosti, Akademije likovnih umjetnosti, Muzičke akademije, Arhitektonskoga fakulteta, Grafičkoga fakulteta, Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta i Tekstilno-tehnološkoga fakulteta.

PIŠE I SNIMIO: Branko Nad

Bogatim, raznovrsnim, dinamičnim i nadasve zanimljivim programom, koji se sastojao od kolaža umjetničkih izvedbi i panel-rasprave, ispunjeno je bilo predstavljanje novog broja *Umjetničkoga kalendara UniART Sveučilišta u Zagrebu*. Sveučilište je, naime, prepoznalo potrebu objedinjenja i predstavljanja svih aktivnosti umjetničkoga područja (od pojedinačnih produkcija do složenih zajedničkih interdisciplinarnih projekata) akademskoj zajednici

i široj kulturnoj javnosti. Umjetnički kalendar UNIART tako iz broja u broj prikazuje sve aktivnosti umjetničkoga područja na Sveučilištu po semestrima akademske godine. U kreativnoj izvedbi i predstavljanju radova na svečanom predstavljanju UNIART-a sudjelovali su studenti akademija i fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Akademije dramske umjetnosti, Akademije likovnih umjetnosti, Muzičke akademije, Arhitektonskoga fakulteta, Grafičkoga fakulteta, Katoličkoga bo-

goslovnoga fakulteta i Tekstilno-tehnološkoga fakulteta. Posjetitelji su mogli doživjeti “dozivanje” Romea i Julije, razne plesne improvizacije, kostimirane vodiče u kreativnu budućnost, izložbu likovnih, modnih, grafičkih i video radova te još puno toga. U okviru programa, održana je panel-rasprava pod nazivom *UniART kreativna budućnost – umjetnik i umjetnost na tržištu*, na kojem su gostovali istaknuti alumni Sveučili-

šta u Zagrebu: Rene Bitorajac, Davor Bruketa, Ivan Krpan, Petra Slobodnjak, Damir Begović i prof. dr. sc. Romana Matanovac Vučković. U panelu je gostovao i prof. dr. sc. Damir Ljubotina te prof. dr. sc. Davor Horvatić, kao članovi Odbora za budućnost. Moderatorica panela bila je Ida Prester. Predstavljanje je upriličeno u zgradi Sveučilišta u Zagrebu na zagrebačkoj Kajzerici. ///

Detalj s predstavljanja Umjetničkoga kalendara UniART Sveučilišta u Zagrebu „Put u kreativnu budućnost“

red. prof. art. Jasenka Ostojić, prorektorica za umjetnost, kulturu i međusveučilišnu suradnju

IMPRESSUM
AKADEMSKI LIST
Novine Sveučilišta u Zagrebu

Redakcija:
Tatjana Klarić Beneta
Branko Nad

Glavni urednik:
dr. sc. Petar Bilobrk

Nakladnik:
Sveučilište u Zagrebu

Za nakladnika:
prof. dr. sc. Stjepan Lakušić,
rektor

Nakladnički savjet:
prof. dr. sc. Tibor Pentek,
predsjednik
prof. dr. sc. Dubravko Majetić
prof. dr. sc. Tomislav Josip Mlinarić
red. prof. art. Jasenka Ostojić

Adresa redakcije:
Trg Republike Hrvatske 14
Telefon: 01 4698 187
akademski@unizg.hr
www.unizg.hr/novosti-i-press/
akademski_list

Metalurški fakultet Sveučilišta u Zagrebu ujedinjuje drevna evanđeoska znanja, umjetnu inteligenciju i najsuvremeniju infrastrukturu

Revolucija učenja događa se u Sisku

Granice tradicionalnog učenja postaju prošlost, a studentima se pružaju alati i vještine potrebne za uspjeh u brzo mjenjajućem svijetu - jasan je obnašatelj dužnosti dekana Nikola Mrvac. A misija fakulteta više nije „proizvodnja” kadrova za tržište rada, nego proizvodnja znanja koja će proizvesti buduća tržišta rada.

PIŠE I SNIMIO: Branko Nad

Metalurški fakultet Sveučilišta u Zagrebu započinje revoluciju učenja integracijom drevnih evanđeoskih poruka, umjetne inteligencije i najsuvremenije infrastrukture u novi Prijediplomski sveučilišni studij *Digitalizacija i inovacije u metalurškom inženjerstvu*. Stoga Metalurški fakultet poziva buduće studente, kao i cjelokupnu Hrvatsku javnost da im se pridruže u stvaranju budućnosti...

Tim nas riječima na sisačkoj lokaciji, gdje fakultet djeluje, dočekuje prof. Nikola Mrvac, obnašatelj dužnosti dekana Metalurškog fakulteta. Objašnjava nam da ova inovativna transformacija preobražava stoljećima stare obrazovne modele i prilagođava ih potrebama suvremene industrije i društva.

➤ Granice tradicionalnog učenja postaju prošlost, a studentima se pružaju alati i vještine potrebne za uspjeh u brzo mjenjajućem svijetu - jasan je obnašatelj dužnosti dekana Mrvac.

Uvođenje umjetne inteligencije u novi Prijediplomski sveučilišni studij *Digitalizacija i inovacije u metalurškom inženjerstvu* donosi dinamične metode učenja koje su personalizirane, interaktivne i usmjerene na rješavanje problema, kombinirajući klasičnu i online nastavu u jedinstveni model u potpunosti prilagođen studentima i razvoju njihovih kompetencija.

A misija fakulteta više nije „proizvodnja” kadrova za tržište rada. Misija fakulteta jest proizvodnja znanja koja će proizvesti buduća tržišta rada.

INŽENJERI BUDUĆNOSTI

Jednu od ključnih uloga u ovoj revoluciji igra Centar za ljevarstvo SIMET, infrastrukturni projekt financiran od Europskog fonda za regionalni razvoj, koji je realiziran u partnerstvu sa Sisačko-moslavačkom županijom.

Realizacijom ovog infrastrukturnog projekta, vrijednog **5.847.910,69 EUR** bespovratnim sredstvima, te usvajanjem inovativnog nastavnog plana i programa, revolucija učenja započinje. Ova inicijativa ne samo da jača kapacitete fakulteta i potiče organizacijsku reformu za poboljšanje funkcioniranja i kvalitete istraživačkih aktivnosti, već i povećava prepoznatljivost Fakulteta kao međunarodno konkurentne znanstvene institucije.

➤ Aktivnostima Centra SIMET potaknut će se proces inovacija i triple helix efekt, odnosno ujedinjenje znanstveno-istraživačkog sektora, lokalne zajednice i gospodarskih subjekata. To će rezultirati poboljšanjem konkurentnosti metalurške industrije i gospodarskim rastom - ističe obnašatelj dužnosti dekana

Mrvac.

U razgovoru s dekanom, ali i prodekanicom Metalurškog fakulteta te voditeljcem projekta SIMET, duboko smo razonili u ovu revoluciju učenja i istražili kako se ova inovativna transformacija odvija. Profesor Mrvac pojašnjava kako se studenti, profesori i akademska zajednica prilagođavaju novim metodama učenja i kako će integracija UI-a utjecati na budućnost metalurške industrije, kao i ostalih industrija te općenito na sustav visokog obrazovanja.

➤ Revolucija učenja na Metalurškom fakultetu u Sisku predstavlja značajan korak naprijed u obrazovanju metalurških inženjera budućnosti. Integracija drevnih znanja, umjetne inteligencije i najsuvremenije infrastrukture osigurava studentima kvalitetnu i inovativnu edukaciju koja ih priprema za proizvodnju znanja, kao i za uspješan rad u globalnom okruženju. Itekako smo svjesni da je najbolji način predvidjeti budućnost - stvoriti je.

A KAKO TOČNO METALURŠKI FAKULTET U SISKU OBJEDINJUJE DREVNA EVANĐEOSKA ZNANJA, UMJETNU INTELIGENCIJU I NAJSUVREMENIJU INFRASTRUKTURU?

Spajanjem ‘novih mješina’ inovativnih metoda učenja i ‘novog vina’ umjetne inteligencije, stvara se dinamično okruženje koje priprema studente za briljantnu budućnost u digitaliziranoj metalurškoj industriji.

Prof. dr. sc. Nikola Mrvac,
o. d. dekan Metalurškog fakulteta

Nikola Mrvac, Ivana Ivanić i Ivan Brnadić u hodnicima SIMET-a

Docent Tin Brlić radi na 3D optičkom stereofotogrametrijskom mjernom sustavu

Evangelje po Luki (5,37-39), govori nam naš sugovornik, prenosi mudru prisposdobu o „novom vinu u novim mješinama”, koja se ponavlja i u Evangelju po Mateju (9,17) i Marku (2,22). Univerzalnost ove metafore, dodaje, njezino prisustvo u trima različitim evanđeljima, naglašava važnost ove poruke za sve životne aspekte, uključujući i obrazovanje:

» Naš je fakultet duboko svjestan te univerzalne mudrosti i krenuli smo u inovativni proces integracije umjetne inteligencije (UI) u temelje obrazovanja metalurških inženjera. Spajanjem „novih mješina” inovativnih metoda učenja i „novog vina” UI-a, stvara se dinamično okruženje koje priprema studente za briljantnu budućnost u digitaliziranoj metalurškoj industriji – poručuje Mrvac.

STARE MJEŠINE I NOVO VINO

Metalurški fakultet ne samo da prati vremena, već ih i oblikuje. Usvajanjem prisposdobe o „novom vinu u novim mješinama”, fakultet, prema riječima dekana Mrvca, poduzima hrabre korake ka budućnosti obrazovanja. Spomenuta metafora, poznata iz Evangelja po Luki, Mateju i Marku, simbolizira prelazak na nove paradigme učenja koje se savršeno uklapaju u moderni kontekst obrazovanja metalurških inženjera. Predanost fakulteta inovacijama ogleda se u integraciji umjetne inteligencije u sve aspekte njegova obrazovnog programa. Ovaj hrabar korak, smatra Mrvac, predstavlja fuziju „novih mješina” i „novog vina” – gdje inovativne metode učenja susreću moć umjetne inteligencije.

Cilj je stvoriti okruženje koje ne samo da prati, već i predvodi digitalnu transformaciju, jasan je prvi čovjek sisačke Metalurgije:

- Tradicija se susreće s inovacijom dok Metalurški fakultet preispituje „stare mješine” tradicionalnog obrazovanja. Pasivno učenje i puko memoriranje više nisu dostatni u svijetu koji zahtijeva dinamičnost, prilagodljivost i stalno inoviranje. Umjetna inteligencija, kao „novo vino”, donosi omogućuje dublje, interaktivno i personalizirano učenje. UI ima sposobnost transformirati tradicionalni obrazovni model i obogatiti iskustvo učenja za svakog studenta. Program „Digitalizacija i inovacije u metalurškom inženjerstvu” integrira digitalizaciju, inovacije i umjetnu inteligenciju u tradicionalne metalurške procese kroz niz

Prostor za lijevanje i toplinsku obradu Centra za ljevarstvo – SIMET

specijaliziranih modula koji odražavaju trenutne i buduće industrijske i tehnološke trendove.

OVAJ SVEOBUH VATAN PRISTUP UKLJUČUJE:

Primjena metalurškog inženjerstva u videoigrama i interaktivnim tehnologijama: ovaj modul most je između tradicionalne metalurgije i digitalne umjetnosti, omogućavajući studentima da razumiju kako se metalurški materijali i procesi mogu simulirati i koristiti u razvoju video igara. Ova integracija potiče multidisciplinarni pristup i suradnju između različitih stručnjaka, te pruža studentima praktično iskustvo i dublje razumijevanje kako digitalne tehnologije mogu biti primijenjene u metalurškoj industriji.

Metalurgija 4.0: ovaj smjer fokusira se na integraciju tehnologija kao što su IoT, umjetna inteligencija i big data analitika u metalurške procese. Cilj je poboljšati nadzor, optimizaciju i inovacije u proizvodnji, kao i promovirati održive prakse kroz smanjenje emisija i bolje upravljanje resursima. Studenti uče kako tehnološke inovacije mogu unaprijediti tradicionalne metalurške procese i doprinijeti razvoju pametne proizvodnje.

3D oblikovanje i aditivna proizvodnja: kroz ovaj modul, studenti stječu znanja o ključnim tehnolo-

gijama poput 3D skeniranja, CAD obrade i 3D ispisa, te njihovoj primjeni u metalurškoj industriji. Modul promiče razumijevanje prednosti i izazova aditivnih tehnologija, te potiče kreativnost i inovativno razmišljanje kroz praktične projekte. Ova znanja omogućuju studentima da pridonose inovacijama u proizvodnim procesima, istražujući nove mogućnosti u dizajnu i proizvodnji.

AKTIVN(IJ)A ULOGA STUDENATA

Kroz spomenuta tri modula, program „Digitalizacija i inovacije u metalurškom inženjerstvu” služi kao most između tradicionalnih metalurških praksi i budućnosti digitalne proizvodnje. Integracijom digitalnih tehnologija i umjetne inteligencije, rekao nam je dekan Mrvac, program priprema studente da budu lideri u novoj eri metalurške industrije, opremljeni znanjem i vještinama potrebnim za rješavanje suvremenih izazova i doprinos budućem razvoju sektora.

» Tradicionalni model obrazovanja, gdje su studenti pasivni primatelji znanja od profesora, ne odgovara više potrebama suvremenog društva. Umjetna inteligencija i digitalna transformacija zahtijevaju aktivnu ulogu studenata u procesu učenja, govori Mrvac.

Inovacija se razlikuje od poboljšanja u tome što inovacija upućuje na korak naprijed prema nečemu potpuno novom, dok poboljšanje znači poboljšanje onoga što već postoji. U tom smislu Metalurški fakultet se odlučio za stvaranje nečeg sasvim novog.

Prof. dr. sc. Ivan Brnadić
voditelj projekta Centra SIMET

ANKETE

Na Metalurškom fakultetu konstantno razvijaju nove alate i načine komunikacije s budućim studentima, kao i s cjelokupnom javnosti. Stoga mole sve koji su prepoznali njihove ideje i nastojanja da im pomognu i da im iskažu potporu ispunjavanjem sljedećih anketa. Ankete se popunjavaju tako da odete na poveznicu preko sljedećih QR kodova.

Anketa **ZA BUDUĆE STUDENTE** koje zanima studiranje na Metalurškom fakultetu

Anketa **ZA SVE OSTALE** koji smatraju da nam je potrebna revolucija učenja

Ivan Brnadić, Nikola Mrvac i Ivana Ivanić u novoj računalnoj predavaonici

Promjene u edukaciji se mogu ilustrirati prisposodobom iz sporta:

- U tradicionalnom modelu, profesori su glavni igrači na terenu, dok su studenti u sporednim ulogama.
- U suvremenom obrazovanju, studenti postaju glavni igrači, a profesori preuzimaju ulogu trenera.

PREDNOSTI AKTIVNOG UKLJUČIVANJA STUDENATA U UČENJE:

- Razvoj kritičkog razmišljanja i kreativnosti
- Poboljšanje sposobnosti rješavanja problema
- Jačanje samopouzdanja i motivacije
- Razvoj vještina suradnje i komunikacije

Metode za aktivno uključivanje studenata:

- Projektno učenje
- Učenje kroz istraživanje
- Problem-based learning
- Debate i diskusije
- Simulacije i igre

Promjena uloge profesora:

- Profesori postaju mentori i vodiči koji pomažu studentima u njihovom individualnom napretku.
- Profesori se usredotočuju na stvaranje inspirativnog i potpornog okruženja za učenje.
- Profesori surađuju sa studentima na istraživačkim projektima.

Aktivno uključivanje studenata u proces učenja je ključno za uspjeh u suvremenom obrazovanju. Studenti su glavni igrači u budućnosti, a profesori su tu da im pomognu da dostignu svoj puni potencijal, navodi naš sugovornik:

➤ Vjerujemo da ćemo nakon provedenih promjena sinergijom vidljivoga i nevidljivoga u kontekstu svega izrečenoga, razvijajući načela akademske slobode te zdrave međuljudske odnose, ljubeći jedni druge pridonijeti razvoju zajedništva te postati kamen zaglavni koji će značajno doprinosti razvoju grada Siska i Sisačko-moslavačke županije, Sveučilišta u Zagrebu, kao i cjelokupnom razvitku Republike Hrvatske - zaključuje prof. Nikola Mrvac, vršitelj dužnosti dekana Metalurškog fakulteta u Sisku, jedne od 34 sastavnice Sveučilišta u Zagrebu.

IMPLEMENTACIJA UMJETNE INTELIGENCIJE U EDUKACIJI

Revitalizacija obrazovnog procesa kroz integraciju UI-a na Metalurškom fakultetu manifestira se kroz niz inovativnih metoda učenja koje aktivno uključuju studente u obrazovni proces, kombinirajući klasičnu i online nastavu u jedinstveni hibridni model.

Projektno učenje: Studenti se suočavaju s praktičnim izazovima, koristeći UI alate kako bi pronašli rješenja za stvarne probleme u metalurškoj industriji. Ova metoda omogućava praktično iskustvo i dublje razumijevanje materije.

Personalizirano učenje: Primjenom UI alata, obrazovanje postaje prilagođeno potrebama svakog studenta, omogućavajući im da napreduju vlastitim tempom i prema vlastitim sposobnostima.

Učenje kroz istraživanje: Potiče se samostalno istraživanje uz pomoć UI alata, što studentima omogućuje da istraže nove ideje, razviju inovativna rješenja i prošire granice tradicionalnog znanja.

Ovaj integrativni pristup postavlja Metalurški fakultet u Sisku na čelo obrazovne revolucije, pripremajući studente ne samo da budu sudionici već i lideri u digitalnoj transformaciji društva.

izv. prof. Ivana Ivanić, o. d. prodekana za znanost i poslovanje: ŠTO STUDIRATI?

Na Metalurškom fakultetu, osim programâ koji su specifično usmjereni na metalurško inženjerstvo, studenti imaju priliku upisati i studirati na drugim relevantnim programima koji su usmjereni na suvremene potrebe tržišta rada i industrije.

Prediplomski i diplomski sveučilišni studij Sigurnost, zdravlje na radu i radni okoliš, jedinstveni u Hrvatskoj, integrira tri ključna područja sigurnosti: sigurnost na radu, zaštitu zdravlja radnika i zaštitu radnog okoliša. Program je prilagođen i za redovite i za izvanredne studente, čime se omogućuje obrazovanje i osobama koje su već u radnom odnosu. Fokus programa je na usklađivanju s potrebama gospodarstva i prilagodbi brzom tehnološkom razvoju, što uključuje identifikaciju i rješavanje potencijalnih opasnosti i rizika u radnom

okruženju.

Prijediplomski sveučilišni izvanredni stručni studij Ljevarstvo namijenjen je kandidatima s interesom za usavršavanje znanja iz područja lijevanja metalnih materijala. Metalurški fakultet kroz svoje programe priprema studente ne samo za tržište rada koje poznajemo danas, već i za kreiranje novih mogućnosti i rješenja koja će oblikovati budućnost.

prof. Ivan Brnadić, voditelj projekta Centra SIMET: KLJUČAN RESURS U PRIPREMI STUDENATA ZA BUDUĆE IZAZOVE

Projekt Centar za ljevarstvo - SIMET, financiran sredstvima Europske unije, igra ključnu ulogu u osnaživanju novog studentskog programa Digitalizacija i inovacije. Ovaj projekt nije samo obogatio fakultet modernom infrastrukturom, već je pružio studentima pristup vrhunskoj opremi za 3D modeliranje i aditivnu proizvodnju, ključnim za napredak u digitalizaciji i inovacijama u metalurškom inženjerstvu. Oprema kao što su najsuvremeniji 3D printeri omogućava studentima stjecanje praktičnih znanja i vještinu u 3D modeliranju, skeniranju i aditivnoj proizvodnji. Korištenjem ove sofisticirane tehnologije, studenti mogu izravno primijeniti teoret-

ska znanja na stvarne projekte, razvijajući prototipove i inovativna rješenja koja zadovoljavaju specifične industrijske zahtjeve. Istovremeno, SIMET podupire primjenu metalurškog inženjerstva u videoigrama i interaktivnim tehnologijama kroz integraciju naprednih softverskih alata. Ovi alati omogućuju studentima da eksperimentiraju sa simulacijama metalurških procesa i materijala unutar digitalnih okruženja, promičući multidisciplinarni pristup koji spaja metalurško inženjerstvo s digitalnom umjetnošću i tehnologijom. Kroz ovakav pristup, studenti se pripremaju za inovacije u dizajnu i proizvodnji, kao i za razvoj rješenja primjenjivih u širokom spektru industrija, uključujući zabavnu industriju. Centar za ljevarstvo - SIMET stoga predstavlja ključan resurs u pripremi studenata za buduće izazove i prilike, osiguravajući da program „Digitalizacija i inovacije u metalurškom inženjerstvu” ne samo prati, već i predvodi u oblikovanju budućnosti metalurške industrije. Kroz pristup temeljen na inovacijama, multidisciplinarnosti i praktičnom iskustvu, studenti su opremljeni za vođenje u novoj eri digitalizacije i inovacija, sposobni za rješavanje suvremenih izazova te doprinos razvoju sektora. ///

BUDUĆNOST NIJE U PUKOM PRENOŠENJU ZNANJA, VEĆ U SPOSOBNOSTI DA SE ZNANJE TRANSFORMIRA, PRILAGODI I PRIMIJENI U STVARANJU NOVIH PUTOVA. AUTONOMIJA I SLOBODA NISU SAMO IDEALI; ONI SU TEMELJ NA KOJIMA SE GRADI ZNANJE SPREMNO SUOČITI S IZAZOVIMA KOJI TEK DOLAZE.

Izv. prof. Ivana Ivanić,
o. d. prodekana za znanost i poslovanje

Sveučilište u Zagrebu Fakultet šumarstva i drvne tehnologije

Održan drugi forum hrvatskog šumarstva

Fakultet šumarstva i drvne tehnologije međunarodni dan šuma obilježio je organizacijom drugog po redu Hrvatskog šumarskog foruma CROFOR.

PIŠE: Andreja Đuka

FOTOGRAFIJE: FAKULTET ŠUMARSTVA I DRVNE TEHNOLOGIJE

Fakultet šumarstva i drvne tehnologije međunarodni dan šuma obilježio je organizacijom drugog po redu Hrvatskog šumarskog foruma CROFOR. U suradnji s poduzećem Hrvatske šume d.o.o., Centrom kompetencija d.o.o. za istraživanje i razvoj, Hrvatskim šumarskim institutom te Hrvatskom komorom inženjera šumarstva i drvne tehnologije upriličen je centralni događaj razmjene znanja i iskustava u području šumarstva i drvne industrije. Tematske cjeline kojima je skup bio orijentiran sažete su pod naslovom ovogodišnjeg foruma: „Aktualni izazovi u gospodarenju šumskim ekosustavima“. Uvodu i predstavljanju panelista uslijedio je pozdravni govor dekana prof. dr. sc. Josipa Margaletića koji je pozdravivši ugledne goste među kojima su bili i prorektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Tibor Pentek, akademik Igor Anić, predsjednik Hrvatskog šumarskog društva te mnogi drugi, poručio: „Cilj današnjeg okupljanja je isticanje potrebe za umrežavanjem i suradnjom svih dionika ključnih za opstanak ideje očuvanja vedre i zelene budućnosti šumskih ekosustava ove predivne

zemlje. Na sveobuhvatan način razmotrit ćemo najvažnija pitanja koja trenutno snažno i višeslojno obilježavaju šumarstvo i drvnu tehnologiju u Republici Hrvatskoj“. Dekan Margaletić je nadalje naglasio kako je važna zadaća akademskoj zajednici, studentima, šumarskoj i drvno-tehnološkoj struci te sveukupnoj javnosti predstaviti aktualne izazove u očuvanju šuma u ozračju klimatskih promjena koje sve intenzivnije utječu na njih. Dekan je zaključio svoj govor sa željom da drugi Hrvatski šumarski forum CROFOR potakne nove suradnje i projekte inicijative, te da nas sve podsjeti na važnost koju šumski ekosustavi imaju u suvremenom društvu, a u cilju oblikovanja budućnosti u njihovom gospodarenju i zaštiti. Uvodno predavanje o razmjerima prošlogodišnjih katastrofalnih šteta pod nazivom “Izazovi održivog gospodarenja” održao je mr. spec. Krešimir Žagar, dipl. ing., direktor Sektora za šumarstvo iz poduzeća Hrvatske šume d.o.o. U izlaganju je prikazan pregled 2023. godine u kojoj se u početku očekivalo kako će se poduzeće morati suo-

čiti s trenutnim izazovima u vidu nedostatka radne snage, praćenja hrastove mrežaste stjenice, sanacije narušenih jasenovih sastojina te problematike oko smanjenog uroda žira. Tijekom zime i proljeća 2023. godine je zbog iznimno loših vremenskih prilika do 15. lipnja 2023. izgubljeno 15 radnih dana te je proizvedeno manje drvnog volumena od očekivanog. Nakon smirivanja vremenskih nepogoda u lipnju 2023. godine dolazi do normalizacije proizvodnje drvnih sortimenata uz aktivnu protupožarnu sezonu.

Nažalost, sredinom srpnja te početkom kolovoza područje Republike Hrvatske su pogodila tri olujna nevremena od kojih je prvo bilo i smrtonosno. Aktivnosti poduzeća Hrvatske šume d.o.o. neposredno nakon oluja su bile sveobuhvatne od pružanja glavne operativne snage uz vatrogasce, službu civilne zaštite, Hrvatsku vojsku, komunalna društva, šumski radnici sjekači te strojevi i vozila poduzeća sudjelovali su u sanaciji. Uslijedio je uvid u stvarne razmjere šteta na šumi i objektima Hrvatskih šuma uz pro-

cjenu štete s pomoću satelitskih snimaka i snimaka iz bespilotnih letjelica. Do sada je ukupna procjena nastale štete procijenjena na 3.954.181 m³ drvnog volumena uz glavninu šteta na sastojinama hrasta lužnjaka, zatim bukve, hrasta kitnjaka te potom i sastojinama jele i smreke. U sanaciji je, a što je za sjekače izuzetno opasan i težak posao, očekivano bilo sporije i opreznije izvođenje radova. Nažalost, u samo nekoliko minuta nastala je nemjerljiva šteta na objektima, infrastrukturi, poljoprivrednim kulturama te šumi koja se na šumi mjeri u milijunima polomljenih i izvaljenih stabala. Procjena financijske štete iznosi 163 milijuna € te su uz mlade sastojine stradala i zrela stabla te stabla starija od 120 godina. Šteta na drvnjoj zalihi sanirat će se godinama, a sanacija staništa trajat će desetljećima dok će posljedice biti vidljive stoljećima. U panel raspravi koja je uslijedila govorilo se o obnovi oštećenih sastojina, posljedicama oluje u Spačvanskom bazenu kao najpogodnijem području, utjecaju nepogoda na urbane šume i zaštićena područja kao i o inovativnim proizvodima

Cilj današnjeg okupljanja je isticanje potrebe za umrežavanjem i suradnjom svih dionika ključnih za opstanak ideje očuvanja vedre i zelene budućnosti šumskih ekosustava ove predivne zemlje.

mr. spec. Krešimir Žagar, dipl. ing.

prof. dr. sc. Josip Margaletić, dekan Fakulteta šumarstva i drvne tehnologije

u preradi drva. Uz Krešimira Žagara panelisti su bili dr. sc. Ivan Balenović, pomoćnik ravnateljice Hrvatskog šumarskog instituta; doc. dr. sc. Andreja Đuka, prodekanica Šumarskog odsjeka Fakulteta šumarstva i drvne tehnologije Sveučilišta u Zagrebu; dr. sc. Ivan Ambroš, direktor Centra kompetencija d.o.o. za istraživanje i razvoj (CEKOM), Vinkovci i Krasnodar Sabljčić, dipl. ing. šum., voditelj Uprave šuma Podružnice Vinkovci, Hrvatske šume d.o.o. koji su iznijeli svoje spoznaje i stajališta o navedenim temama. Tako se je moglo pobliže čuti o potrebama za stručnom i educiranom radnom snagom, posebnostima i opasnostima radova na sanaciji oštećenih sastojina, važnosti trenutna financijska ulaganja, ali ne zaboravimo da je u konačnici financijski, socijalno, pa i biološki najisplativiji način suočavanja s poteškoćama pametno ulaganje u

preventivne mjere, razvoj novih rješenja, pristupa i načina predviđanja odnosno umanje-
nja rizika. Nažalost, klimatske promjene su tu, one su realnost i njihove posljedice su dramatične. A svaka biomasa ima svoju vrijednost, a na nama je da istraživanjem, razvojem i inovacijama prepoznamo najbolju mogućnost primjene sukladno kaskadnom principu, napomenuo je dr. sc. Ivan Ambroš iz CEKOM-a Vinkovci. Nadalje je nastavio da kroz Centar kompetencija kao neprofitnu poduzetničku potpurnu rade na jačanju i hrvatskog i europskog lanca vrijednosti šumarstva i drvne industrije od stabla u šumi do finalnog proizvoda promovirajući kaskadni princip korištenja biomase, gdje nema neiskorištenog ostatka. Pozornost je, u dijelu rasprave, bila usmjerena i na prijediplomski i diplomski studij Urbanog šumarstva, zaštite prirode i okoliša čiji su magistri inženjeri nakon dekanova prošlogodišnjeg obećanja izrečenoga na prvom Hrvatskom šumarskom forumu, napokon i uvršteni u Standard zanimanja pri Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Time je jasno određeno da mogu raditi najsloženije poslove u svim oblicima organizacija zaštićenih objekata prirode od strogih rezervata i nacionalnih parkova do spomenika parkovne arhitekture, ali i državnih, županijskih i gradskih uprava uključujući savjetodavne službe i inspekcijski nadzor te hortikulturalnim poduzećima itd. Potrebno

**Razorna olujna
nevremena iz
2023. godine
treba promatrati
ne kao izdvojeni
slučaj, već kao
na činjenicu
da se mijenja
dinamika
raznolikih
pritisaka na
šume sa
sve većom
učestalosti i
razmjerom šteta.**

je naglasiti da je 36,8% kopnenog teritorija Republike Hrvatske uključeno u Ekološku mrežu Natura 2000 te iako brojne gospodarske šume pripadaju toj mreži i šumari njima potrajno gospodare, urbani se šumari s druge strane educiraju za provođenje monitoringa vezanog za biologiju pojedine vrste, kao i na redovito praćenje i izvještavanje, a radi provođenja mjera očuvanja za ciljne vrste i stanišne tipove. Uz mnogobrojne goste iz nadležnih institucija te šumarske i drvnotehnološke struke, forumu je prisustvovao i velik broj studenata što je za Fakultet kao instituciju orijentiranu prvenstveno obrazovanju šumarskih i drvnotehnoloških stručnjaka bilo od iznimnog značaja. Završna točka programa bilo je uručenje nagrada i priznanja zaposlenicima povodom Dana kvalitete Fakulteta šumarstva i drvne tehnologije. „Fakultet šumarstva i drvne tehnologije bio je i bit će predvodnik u kreiranju promjena u šumarskom i drvnotehnološkom području s prepoznatljivim znanstvenicima i studentima visokih moralnih i etičkih kvaliteta spremnih na rad i unapređenje društvene zajednice, a kao zalog stvaranju bolje i kvalitetnije budućnosti.” zaključio je dekan Josip Margaletić. ///

PROGRAM FORWARD TO HEALTH INNOVATION OTVARA
PRIJAVE ZA TREĆU GENERACIJU POLAZNIKA

Novi val inovacija u zdravstvu

Sveučilište u Zagrebu, u ulozi *EIT Health huba* za Hrvatsku, u suradnji s organizacijom za razvoj startup ekosustava Smion, otvorilo je prijave za novu generaciju polaznika programa *Forward to Health Innovation*.

PIŠE: Siniša Peleš

Riječ je o programu namijenjenom inovatorima, studentima diplomskih i doktorskih studija, istraživačima iz područja prirodnih, tehničkih i društvenih znanosti, kao i poduzetnicima i zdravstvenim profesionalcima koji žele razviti inovativna rješenja za aktualne probleme s kojima se suočava zdravstveni sustav. Program *Forward to Health Innovation* svojim jedinstvenim pristupom polaznike upoznaje s ključnim koracima inovacijskoga procesa, od stvaranja ideje do njezine realizacije. U okviru programa polaznici će dobiti specijaliziranu podršku za *startupe* u zdravstvu te naučiti kako pristupiti istraživanju tržišta i potreba kupaca, kako validirati svoju ideju, na koji način uskladiti proizvod sa zakonskom regulativom i kako privući financiranje i investitore.

Program traje sedam mjeseci. Tijekom posljednje dvije godine kroz program *Forward to Health Innovation* do sada su prošle dvije generacije polaznika, odnosno ukupno 26 timova.

Poziv za novu generaciju polaznika programa *Forward to Health Innovation* otvoren je do 8. svibnja 2024. Kandidati svoje prijave podnose online putem barkoda.

Detaljnije informacije o programu *Forward to Health Innovation* dostupne su na mrežnoj stranici: <https://healthinno.eu/>. *EIT Health* osnovan je 2015. godine kao zajednica znanja i inovacija (KIC) Europ-

skoga instituta za inovaciju i tehnologiju (EIT). *EIT Health* pruža rješenja koja će europskim građanima omogućiti da žive dulje i zdravije živote kroz promicanje inovacija te povezivanje ljudi i tema izvan europskih granica, kako bi se inovacije stvarale na sjecištu istraživanja, obrazovanja i poslovanja – u korist građana. Sveučilište u Zagrebu postalo je *EIT Health Hub* za Hrvatsku 2018. godine. *EIT Health* je najveća mreža zdravstvenih organizacija i inovacija koju podržavaju Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT) i Europska unija. Ciljevi Sveučilišta u ulozi *EIT Health huba* su poboljšati hrvatske inovacije kapacitete u zdravstvu, razvijati lokalni inovacijski ekosustav te raditi na pronalaženju najboljih inovacijskih talenata, poduzetnika i startup tvrtki. ///

Studentski centar Varaždin

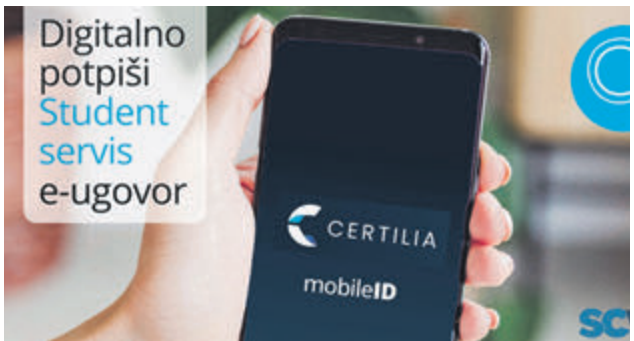
Digitalna Iksica

Studentski centar u Varaždinu, kao sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, omogućio je studentima i poslodavcima izdavanje, potpisivanje i obračun e-ugovora o obavljanju studentskih poslova, koje nije potrebno ispisivati niti vlastoručno potpisivati već se cijeli proces odvija elektronički. Studentima je također omogućeno korištenje digitalne studentske iskaznice (na mobitelu) u studentskom restoranu.

PIŠE: Bojan Kranjec

Usuradnji s Agencijom za komercijalnu djelatnost (AKD) studentima s aktiviranom elektroničkom osobnom iskaznicom (e-Osobnom) i Certilia mobilID aplikacijom omogućena je identifikacija digitalnom iksicom u studentskom restoranu i digitalno potpisivanje elektroničkih ugovora Student servisa. Certilia mobilnu aplikaciju za potpisivanje e-ugovora mogu koristiti i poslodavci kojima je omogućeno i alternativno potpisivanje nekim drugim certifikatom (npr. Fina). Poslodavci i studenti prijavom u web servis pomoću mobitela mogu izdati i obračunati e-ugovor 24 sata dnevno 7 dana u tjednu, bez korištenja dodatnog čitača kartica i bez potrebe dolaska u poslovnicu Student servisa ili slanja ugovora poštom, a sve to uz najvišu razinu sigurnosti. Studentima je korištenjem digitalne studentske iskaznice omogućen praktičan i brz pristup informacijama poput ostvarenih studentskih prava, prava na studentski rad, ostvarene subvencije, stanje na iksici i slično. Digitalizacijom poslovanja uz pridržavanje svih zakonskih odredbi i najviših standarda zaštite, Studentski centar u Varaždinu svojim korisnicima nastoji olakšati, ubrzati i pojednostaviti ostvarivanje svojih prava. Kako bi se to što jednostavnije primijenilo s AKD-om i MUP-om organizirao je u prostorijama Student servisa u Varaždinu aktivaciju novih OI i instaliranje novih iksica na Certiliu. Studenti u Varaždinu su i do sada, unatrag dvije godine, imali mogućnost elektroničkog potpisivanja studentskih ugovora putem Fina certifikata, a sada im je taj postupak ubrzan i pojednostavljen s mogućnošću potpisa putem mobitela. Korištenjem mobitela za identifikaciju i plaćanje u studentskom restoranu će znatno ubrzati postupak i skratiti vrijeme čekanja na blagajni. Studenti u Varaždinu obroke mogu platiti gotovinom, svim vrstama platnih kartica, Keks pay-om i kriptovalutama. ///

Studentski zbor Sveučilišta u Zagrebu

Studentski zdravi dani 2024.

Riječ je o integrirajućoj i edukativnoj studentskoj inicijativi.

PIŠE: Ivona Josipović

Studenti su imali mogućnost izmjeriti šećer u krvi

Organizatori su Studentski zbor Sveučilišta u Zagrebu i promotivno preventivni program, Zdravo Sveučilište, te Studentski centar Sveučilišta u Zagrebu. Suorganizatori događaja su Udruga studenata Stomatološkog fakulteta, Probion s Prehrambeno-biotehnoškog fakulteta, Međunarodna udruga studenata medicine – Hrvatska (CroMSIC), Relaps Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, Udruga studenata Veterinarske Medicine „Equus“, Udruga studenata farmacije i medicinske biokemije Hrvatske (CPSA) i Klub studenata elektrotehnike s Fakulteta elektronike i računarstva. Studentski zdravi dani višegodišnji je projekt čiji je cilj interdisciplinarno povezati studente raznih

**OVAJ
INTERDISCIPLINARNI
PROJEKT POVEZAO
JE STUDENTE S
RAZLIČITIH
FAKULTETA U ISTOM
ZAJEDNIČKOM CILJU:
OSVJEŠĆIVANJA
SVOJIH KOLEGA
O VAŽNOSTI SVIH
ASPEKATA ZDRAVLJA
I EDUCIRANJA O
RAZNIM NAČINIMA
ODRŽAVANJA ISTOG.**

navedenih fakulteta, udruga i klubova kako bi zajedničkim snagama osvijestili svoje kolege i kolegice o važnosti svih aspekata zdravlja i educiranja o raznim načinima održavanja istog. Tako su se u prostoru Studentskog centra nalazili studenti i studentice koji su bili na raspolaganju svim posjetiteljima koji su prilazili njima i njihovim kreativnim i interaktivnim štandovima kako bi se detaljnije informirali o njezi i zaštiti kože, zdravoj prehrani, mentalnom zdravlju, prevenciji spolno prenosivih bolesti i sličnim visoko relevantnim temama. Osim što su se posjetitelji mogli informirati, imali su priliku i degustirati niz prehrambenih proizvoda, dobiti besplatan popravak svojeg bicikla te su ispraćeni s poklon paketićima. ///

Međunarodna suradnja

Suradnja Fakulteta hrvatskih studija s Istraživačkim centrom za poredbenu povijest redovništva Tehničkoga sveučilišta u Dresdenu.

PIŠE: Petar Ušković Croatia

Hrvatsko-njemački tim znanstvenika projekta „Sveci i oblikovanje redovničkih identiteta“

Treća radionica pod naslovom „Sveci kao mostovi između laičkih i redovničkih zajednica“

FOTOGRAFIJE: PETAR BILOBRK

Projekt „Sveci i oblikovanje redovničkih identiteta“ bilateralni je projekt Fakulteta hrvatskih studija i Istraživačkog centra za poredbenu povijest redovništva Tehničkoga sveučilišta u Dresdenu (FOVOG-Dresden). Projekt je odobren za razdoblje 2023.-2024. i financiran je od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske i Njemačke službe za akademsku razmjenu (DAAD, Deutscher Akademischer Austauschdienst). Voditelji projekta s hrvatske strane su izv. prof. dr. sc. Marko Jerković i doc. dr. sc. Lucija Krešić Nacevski, djelatnici Fakulteta hrvatskih studija. Tematski okvir istraživanja projekta jest redovništvo i njegovi doprinosi europskoj kulturi, što je važan segment znanstvenoga portfelja ne samo hrvatskoga, nego i njemačkoga tima znanstvenika, a treba naglasiti da ovaj program suradnje stavlja naglasak i na uključivanje mladih znanstvenika. Cilj projekta je sastaviti istraživačko-didaktički priručnik, u kojem će se studentima njemačkih i hrvatskih sveučilišta te akademskoj javnosti uopće predstaviti nove metodologije rada u istraživanju koncepcija svetosti. Priručnik će biti dostupan online. Projekt ima naglašenu interdisciplinarnu komponentu, pa su tako s

hrvatske strane zastupljene historiofarska, filološka i teološka struka, a odabrana tematika široko je, a istovremeno usko specijalizirano postavljena. Ona obuhvaća veliki vremenski raspon, počevši od uspostave prvih kršćanskih zajednica na europskom tlu, formiranja redovničkih struktura i pojave asketskoga i pustinjačkoga redovničkoga načina života pa sve do 19. stoljeća. U tom je pogledu projektni tim uspio okupiti suradnike takvih znanstvenih profila koji će se baviti i kritički obrađivati tekstove koji potječu iz ovoga široko postavljena vremenskoga raspona. Tematski, projekt se bavi središnjim temama povezanim uz redovničku kulturu i odnosom redovničkih zajednica prema svetom te ulogom svetaca u oblikovanju redovničke kulture. S obzirom na to da samostani spadaju među glavne generatore razvoja konceptualno-duhovnih s jedne i institucionalno-organizacijskih formi kršćanskoga društva s druge strane, ovim istraživanjem steći će se i jasniji uvid u tijekove izgradnje europske kulture, odnosno njezine hrvatske nacionalne osnove. Poseban naglasak projekta je na pitanjima: kako su pripadnici redovničkih zajednica pristupali pisanju hagiografskih tekstova i kako su stvarane

hagiografske predaje; na koji način hagiografski tekstovi utječu na stvaranje europskih i nacionalnih zajednica; koji su se pojedinci istaknuli u reformiranju kršćanskoga života; kako su društveni konteksti utjecali na stvaranje hagiografskih tekstova. Navedena pitanja organizirana su u četiri radionice na kojima se raspravlja o teorijsko-metodološkim

hagiografska naracija u izgradnji identiteta“ održana na Fakultetu hrvatskih studija u Zagrebu u studenom iste godine. Treća radionica po naslovu „Sveci kao mostovi između laičkih i redovničkih zajednica“ održana je ove godine u travnju u Dresdenu. Na njoj su, s hrvatske strane, sudjelovali izv. prof. dr. sc. Marko Jerković, doc. dr. sc. Lucija Krešić Na-

projekta između dvije institucije, koji će se baviti usporednim istraživanjima razvoja redovničkih zajednica na hrvatskim i njemačkim povijesnim područjima. Četvrta radionica pod nazivom „Materijalne dimenzije svetosti“ održat će se u Zagrebu, početkom listopada ove godine. Do konca 2024. imat ćemo završenu prvu verziju istraživačko-didaktičkoga priručnika, koji će biti dostupan za korištenje svima zainteresiranim. Osim održavanja četiri radionice, drugi je cilj ovoga projekta i transfer znanja, pa će sudionici iz Hrvatske održati gostujuća predavanja u Njemačkoj, a njemački partneri na Fakultetu hrvatskih studija. Važno je apostrofirati da se ovaj projekt svojim pristupom i tematskim okvirom uklapa u Strateški plan znanstvenih istraživanja Fakulteta hrvatskih studija budući da su, pored ostaloga, u njegovu središtu hrvatski narodni i nacionalni identitet te kulturološki odnosi u regionalnom, europskom i svjetskom kontekstu. U tom smislu ovaj projekt osnažuje i horizontalnu međusveučilišnu suradnju, pa se, osim znanstvenih, njegovi rezultati mogu očekivati i na drugim razinama. ///

Tematski okvir istraživanja projekta jest redovništvo i njegovi doprinosi europskoj kulturi, što je važan segment znanstvenoga portfelja ne samo hrvatskoga, nego i njemačkoga tima znanstvenika, a ovaj program suradnje stavlja naglasak i na uključivanje mladih znanstvenika.

načelima u istraživanju redovničke hagiografije. Prva je takva radionica naslovljena „Sveci unutar crkvenih redova oblikovanje institucionalnih identiteta“ održana 20. rujna 2023. u Dresdenu, dok je druga, pod naslovom „Uloga teksta:

ceviski, dr. sc. Petar Bilobrk i Petar Ušković Croatia, asistent. Zajedno s njemačkim partnerima dogovoreni su posljednji detalji oko izrade priručnika i utvrđen plan rada do kraja godine. Također, dogovorena je i prijava novoga bilateralnoga

Više od 13.000 djece i odraslih posjetilo je treći MUZZA tjedan znanosti

Posjetitelji su imali priliku zaviriti u tajne robotike, istražiti beskonačne prostore svemira, upoznati se s najnovijim tehnologijama te bolje razumjeti tijelo i njegove funkcije.

PIŠE: Dora Šestan

Treći MUZZA tjedan znanosti, koji je trajao od 12. do 14. travnja u zgradi Rektorata Sveučilišta u Zagrebu, privukao je više od 13.000 posjetitelja, označivši epicentar znanstvene euforije. Ovaj događaj, pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti i obrazovanja, uz potporu Turističke zajednice grada Zagreba i mnogih gospodarstvenika, omogućio je sudionicima da zarone u fascinantni svijet znanstvenih otkrića. Interaktivni izložbeni prostor, 100 radionica i sedam panela koji su pokrivali različita područja znanosti pružili su posjetiteljima nevjerovatno iskustvo susreta s modernim tehnologijama, istraživačkim projektima i inspirativnim programom. MUZZA tjedan znanosti postao je prilika za zajednicu da na zanimljiv i zabavan način doživi znanost. Organiziran u suradnji sa Sveučilištem u Zagrebu, ovaj događaj predstavlja korak prema jačanju veza između znanstvene zajednice i viso-

kog obrazovanja.

„Iznimno sam ponosna i zahvalna svima koji su sudjelovali na MUZZA trećem tjednu znanosti. Ovaj projekt predstavlja vrhunac naše posvećenosti popularizaciji znanosti i izgradnji mostova između akademske zajednice i društva. Ovo nam je pokazatelj da je Zagrebu potrebna izgradnja Centra za popularizaciju znanosti”, izjavila je Đurđica Protić, predsjednica udruge MUZZA. Posjetitelji su imali priliku zaviriti u tajne robotike, istražiti beskonačne prostore svemira, upoznati se s najnovijim tehnologijama i bolje razumjeti tijelo i njegove funkcije. Kroz sve ove aktivnosti, posjetitelji su ne samo naučili nešto novo, već su i aktivno sudjelovali te se zabavili istražujući svijet znanosti i tehnologije. MUZZA tjedan znanosti pružio je nezaboravno iskustvo koje spaja znanost, tehnologiju, umjetnost i zabavu, stvarajući prostor za učenje i istraživanje na najkreativnije načine.

Prorektor za organizaciju, infrastrukturni razvoj i ljudske potencijale prof. dr. sc. Tibor Pentek

Sebastian Soldat,
student IV. godine aeronautike Fakulteta
prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu

Između ostaloga predstavljamo simulator leta Cessna 172S kao i veliki dron s kojim pokazujemo posjetiteljima koliko uzgona treba da se takav dron podigne i zašto je opasno za ljude biti ispod drona.

Ovakvi festivali su važni jer se mladi ljudi i djeca mogu upoznati i opredijeliti za nastavak školovanja na nekom studiju fakulteta koji su ovdje prisutni. Tako npr. naš simulator leta je jedan od najpopularnijih, djeca jako vole to koristiti, zato se nadam da ćemo privući dovoljno mladih ljudi da jednog dana postanu piloti studiranjem na našem fakultetu jer imamo jako dobro razvijeno učilište (HZNS – Hrvatsko nastavno znanstveno učilište), gdje imamo ovlaštene instruktore za letenje i vlastite avione. Definitivno mislim da smo dobro opremljeni za obuku pilota koji će raditi nadam se u našoj državi.

Marko Boljfetić, mag. ing. silv.
Fakultet šumarstva i drvne tehnologije
Sveučilišta u Zagrebu

Ovdje između ostaloga izlažemo i krpelje kojih je kod nas u Hrvatskoj poznato 20 vrsta. Ovdje predstavljamo jednu vrstu krpelja, to je obični šumski krpelj (*Ixodes ricinus*). Na podlošku smo postavili niz razvojnih stadija od ličinke pa do odraslog razvojnog stadija mužjaka odnosno ženke. Uz samu priču o krpeljima predstavljamo i priču o dabru koji je u Hrvatsku reintrodukciran 1996. godine i od tada se on proširio gotovo po cijeloj Hrvatskoj.

doc. dr. sc. Iva Ištok
Fakultet šumarstva i drvne tehnologije
Sveučilišta u Zagrebu

Moto ovog dijela štanda je „Šumu upoznaj drvo prepoznaj“ a glavni cilj je posjetitelje upoznati s domaćim, komercijalnim i malo manje značajnim vrstama drveća ali i egzotičnim vrstama drva, njihovom strukturom i teksturom s mikroskopske i makroskopske razine. Za posjetitelje smo pripremili drvene slagalice za najmanju publiku, kviz i mogućnost da samostalno izrade mikroskopske preparate kako bi na mikroskopu mogli promatrati strukturu drva, vidjeti kako je to drvo građeno, koja je uloga drva u živom stablu i kako izgledaju stanice koje omogućuju da stablo naraste.

3. TJEDAN ZNANOSTI

OPEN MIND

Inspirirani sviješću da je jedina istinska moć znanje koje se koristi za dobrobit čovječanstva na svim područjima ljudskog djelovanja, **MUZZA - SNAGA ZNANOSTI, TEHNOLOGIJE I KULTURE**, osnovana je radi popularizacije znanosti, tehnologije i kulture među djecom i mladima.

Glavna misija je približiti im znanost i tehnologiju na interaktivan i pristupačan način, potaknuti njihovu znatiželju, maštovitost i probuditi u njima male istraživače.

Kroz niz manjih i većih projekata nastoji se „umrežiti“ djecu i mlade sa svijetom znanosti i tehnologije te im omogućiti susrete sa znanstvenicima i znanstvenicama.

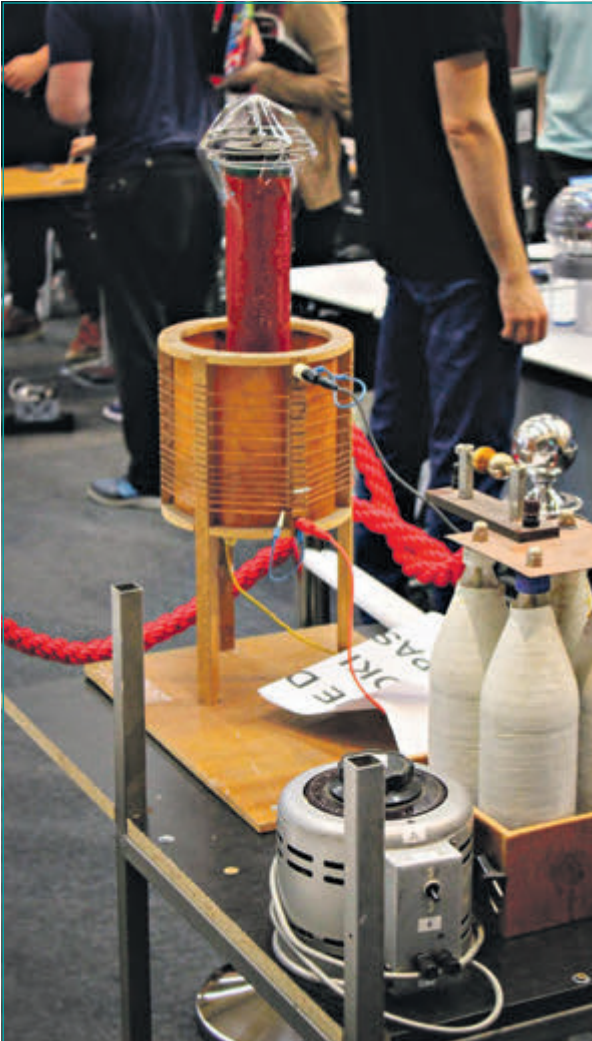
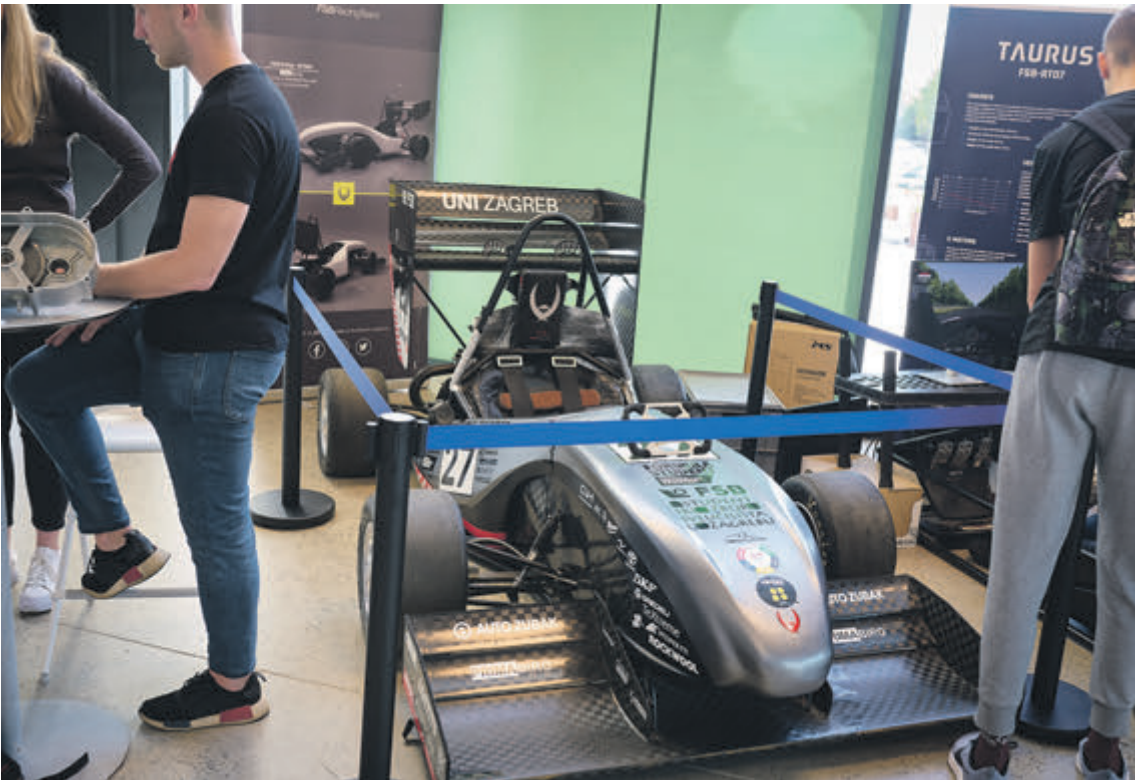
Dugoročni je cilj osnivanje Muzeja znanosti kao jedinstvenog mjesta gdje će se djeca i mladi, ali i osobe s posebnim potrebama, susretati s bogatim spoznajama, otkrićima i dostignućima koja su ljudsku civilizaciju dovela do točke razvoja na kojoj se danas nalazi.

Znanost treba biti dostupna svima i zato se kontinuirano radi na suradnji sa znanstvenim svijetom, kako bi uz pomoć hrvatskih znanstvenika približili nova saznanja i spoznaje djeci i mladima svih dobnih skupina. U tom cilju organiziraju se predavanja, radionice, igraonice, tečajevi, izložbe, festivali znanosti i tehnologije, znanstvena gostovanja te edukativni izleti i posjeti znanstvenim ustanovama u Hrvatskoj i inozemstvu.

doc. dr. sc. Ivana Grčić
prodekanica za znanost Geotehnički
fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Ove godine smo se prvi put uključili u MUZZA-u i ovo je fenomenalan događaj kojeg nije bilo dok smo mi bili djeca i nismo mogli vidjeti ovako znanost iz prve ruke, znanost koja je prilagođena mladim uzrastima koji danas zbog svojih kurikula u školi mogu bolje i prepoznati neke stvari i već dolaze s određenim predznanjem na ovakve sajmove. Tu se vidi jedan veliki napredak i ovoga kurikuluma u osnovnim školama jer uglavnom dolaze djeca tog uzrasta, a vidi se i kako i fakulteti već sve više i više znaju približiti određenu materiju mladim uzrastima. Ovakve događaje treba poticati i koje treba svake godine organizirati. Mi s našeg fakulteta ove godine prezentiramo nove tehnologije za pročišćavanje zraka i vode i prikazujemo nove materijale od reciklirane gume, dakle, jedan dobar primjer kružnog gospodarstva. Koristimo otpadne materijale koje modificiramo i dobivamo nove materijale s nekim dodatnim svojstvima. Na štandu imamo maketu fotokatalitičkog zračnog tunela, to je uređaj kojeg smo mi registrirali kao uporabni model u Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo, i koji ima trojaku funkciju za pročišćavanje zraka u zatvorenim prostorima kao dio ventilacijskog sustava a isto tako je i model koji pokazuje kako možemo ispitivati pronos onečišćujućih tvari u atmosferi na određenim područjima u gradovima. Isto tako, možemo ispitivati neke nove materijale u tom našem uređaju.

Milena Jenić
mag. ing. agr., Fakultet
elektrotehnike i računarstva
Sveučilišta u Zagrebu

Predstavljamo biljke i senzore koje su napravili učenici u osnovnoj školi s ciljem da se djeca upoznaju sa senzorima i načinima kako mjeriti stanje biljke, vidjeti treba li zaliti ili ne biljku. Zainteresirani mogu s tim senzorima mjeriti Ph, svjetlost, temperaturu i vlagu. Cilj svega toga što želimo prikazati djeci da se štedljivo koriste resursi, da se ne treba zalijevati svaka biljka nego samo ona kojoj je to potrebno. Dakle, ovo je u sklopu održivog razvoja. Na našem štandu imamo i male letjelice koje smo namijenili da ih djeca slože i da mogu upravljati s njima kako bismo im pokazali kako nije baš jednostavno upravljati s tim, da nije jednostavno kako to izgleda ali opet da na neki način oni mogu razviti svoje razmišljanje i vidjeti što mogu naučiti iz toga.

Zvonimir Mlinarić
mag. pharm., asistent, Farmaceutsko-biokemijski fakultet
Sveučilišta u Zagrebu

Posjetiteljima je posebno zanimljiva naša radionica „Što se krije u tableti“ na kojoj sudionici mogu raznim metodama identificirati koja se djelatna tvar nalazi u tableti, mogu naučiti nešto i o lijekovima. Radionica je namijenjena za osnovne i srednje škole ali i mladih interesenata. Uz ovu radionicu imamo i radionice iz farmakognoze, medicinske biokemije. Mlade najviše privlači „kemija-nje“ – zanimljivo im je kada se mijenjaju određene boje, kada imaju nekakav efekt „Eureka efekt“.

Organiziran u suradnji sa Sveučilištem u Zagrebu,
MUZZA TJEDAN ZNAOSTI predstavlja korak prema
jačanju veza između znanstvene zajednice
i visokog obrazovanja.

Dodijeljena Godišnja nagrada

mladim znanstvenicima i umjetnicima Društva sveučilišnih nastavnika i drugih znanstvenika u Zagrebu

Svečana dodjela Godišnje nagrade mladim znanstvenicima i umjetnicima Društva sveučilišnih nastavnika i drugih znanstvenika u Zagrebu održana je 22. travnja 2024. godine u prostorijama Društva u Frankopanskoj 5a.

PIŠE: Hrvoje Tadić

Dobitnici nagrade

prof. dr. sc. Dubravko Majetić,
prorektor za znanost, istraživanje i poslijediplomske
studije Sveučilišta u Zagrebu

FOTOGRAFIJE: DRUŠTVO SVEUČILIŠNIH NASTAVNIKA I DRUGIH ZNANSTVENIKA

Društvo sveučilišnih nastavnika i drugih znanstvenika u Zagrebu djeluje od 1919. godine, tada pod nazivom Udruženje visokoškolskih nastavnika u Zagrebu, i jedna je od najstarijih udruga neprekidnog djelovanja koja doprinosi razvitku Sveučilišta u Zagrebu i hrvatskoj znanosti. Društvo je i ove godine dodijelilo tradicionalnu Godišnju nagradu mladim znanstvenicima i umjetnicima za izuzetna postignuća u znanstvenom i umjetničkom radu u 2023. godini. S ponosom ističemo da je od 1998. g. do danas ovu nagradu primilo 278 laureata. I ove se godine na natječaj za nagradu prijavilo 49 kandidata, te od svih njih izvanrednih, odlukom recenzenata izabrano je 10 najboljih radova.

Ovogodišnji su laureati:

1. **Dr. sc. Marijana Bubanić**, Fakultet organizacije i informatike, za rad iz po-

- dručja društvenih znanosti, polje ekonomija
2. **Petar Filipović, mag. ing. mech.**, Fakultet strojarstva i brodogradnje, za rad iz područja tehničkih znanosti, polje strojarstvo
3. **Doc. dr. sc. Mirna Gržanić**, Fakultet elektrotehnike i računarstva, za rad iz područja tehničkih znanosti, polje elektrotehnika
4. **Doc. dr. sc. Ivan Perkov**, Fakultet hrvatskih studija, za znanstvenu monografiju iz područja društvenih znanosti, polje sociologija
5. **Dr. sc. Najda Rudman**, Farmaceutsko-biokemijski fakultet, za rad iz područja prirodnih znanosti, polje biologija
6. **Ana Selak, mag. ing. geol.**, Hrvatski geološki institut, za rad iz područja tehničkih znanosti, polje kemijsko inženjerstvo
7. **Danijela Šeremet, mag. ing.**, Pre-

- hrambeno-biotehnološki fakultet, za rad iz područja biotehničkih znanosti, polje biotehnologija
8. **Nikša Vojvoda, mag. iur.**, Pravni fakultet, za rad iz područja društvenih znanosti, polje pravo
9. **Dr. sc. Ema Vrbanović**, Stomatološki fakultet, za rad iz područja biomedicine i zdravstva, polje dentalna medicina
10. **Doc. dr. sc. Alen Žunić**, Arhitektonski fakultet & Petra Vlahek, mag. ing. arch., Arhitektonski fakultet, za umjetnički projekt iz umjetničkog područja, polje likovne umjetnosti

Okupljene je kratkim govorom pozdravio predsjednik Društva, izv. prof. dr. sc. Aleksandar Maršavelski, a skupu su se obratili i prof. dr. sc. Dubravko Majetić, prorektor za znanost, istraživanje i poslijediplomske studije sa Sveučilišta u Zagrebu te g. Darko Tot, pomoćnik pročelnika za fondove, mlade i

tehničku kulturu iz Gradskog ureda za obrazovanje, sport i mlade. Dodjelu su svojom nazočnošću uveličali i prof. dr. sc. Vedran Bilas, dekan Fakulteta elektrotehnike i računarstva, prof. dr. sc. Branka Levaj, o. d. dekanice Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta te prof. dr. sc. Elizabeta Ivičević Karas, prodekanica za znanost, inovacije, transfer znanja i cjeloživotno obrazovanje Pravnog fakulteta. Ovogodišnje laureate po svoje diplome pozivao je prof. emeritus dr. sc. Mladen Franz, predsjednik Povjerenstva za Godišnju nagradu Društva. U ime dobitnika ovogodišnjih nagrada riječi zahvale uputio je Nikša Vojvoda, mag. iur..

Za vrhunski glazbeni ugođaj pobrinuo se pijanist Viktor Čižić, mag. mus.. Akademsku himnu Gaudeamus igitur ovom prilikom je uz klavirsku pratnju izvela čitava publika. Nakon svečane dodjele uslijedio je prigodni domjenak i druženje. ///

FOTO FAKULTET FILOZOFIJE I RELIGIJSKIH ZNANOSTI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Podjelom nagrada završili natječaji Fakulteta filozofije i religijskih znanosti

Centar za bioetiku Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu raspisao je dva natječaja pod nazivima „Odgovornost–briga–okoliš“ i „Od otpada do vrijednosti“ u sklopu inicijative „Razmišljaj – očuvaj – recikliraj“. Nagrađeni su najbolji studentski pisani radovi odnosno najbolje umjetničke skulpture i instalacije.

PIŠE: Luka Janeš

Na Dan planeta Zemlje, 22. travnja 2024. održana je svečana dodjela nagrada u sklopu inicijative „Razmišljaj – očuvaj – recikliraj“ Centra za bioetiku FFRZ-a. Događaj je održan u dvorani Antun Bauer Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu.

U sklopu inicijative dodijeljene su po tri nagrade u dva natječaja. U okviru prvog natječaja, naziva „**Odgovornost–briga–okoliš**“ za najbolji studentski pisani rad, nagrađeni su sljedeći studenti:

- 1. mjesto: Tilija Simon** – „Važnost filozofije u ekološkoj krizi – odnos čovjeka i prirode“ – novčana nagrada u iznosu od 300 eura te pokriveni troškovi kotizacije i smještaja u sklopu 19. Studentske bioetičke radionice koja će se održati od 12. do 15. svibnja 2024. godine na Malom Lošinju u okviru znanstveno-kulturne manifestacije 22. Lošinjski dani bioetike
- 2. mjesto: Patricia Dutković** – „Odgovornost – briga – okoliš putem ekologije uma: integracija filozofije, holizma i duhovnosti za bolju budućnost“ – novčana nagrada

u iznosu od 200 eura te pokriveni troškovi kotizacije i smještaja u sklopu 19. Studentske bioetičke radionice koja će se održati od 12. do 15. svibnja 2024. godine na Malom Lošinju u okviru znanstveno-kulturne manifestacije 22. Lošinjski dani bioetike

- 3. mjesto: Mihael Vrbanc** – „Briga za grad prikazana kao izgradnja i očuvanje urbanog okoliša kroz vid arhitekture i način života“ – novčana nagrada u iznosu od 200 eura te pokriveni troškovi kotizacije i smještaja u sklopu 19. Studentske bioetičke radionice

U okviru, pak, natječaja „**Od otpada do vrijednosti**“ za najbolju umjetničku skulpturu/instalaciju na temu nastalu od materijala koje je moguće reciklirati nagrađene su:

- 1. mjesto: Lucija Marin** – „Zagreb I love you“ – novčana nagrada u iznosu od 500 eura
- 2. mjesto: Manuela Pauk** – „Spomenik uz put“ – novčana nagrada u iznosu od 300 eura

**KOMISIJU ZA
ODABIR NAJBOLJEG
UMJETNIČKOG RADA
SAČINJAVALI SU
KREŠIMIR KATUŠIĆ
(AKADEMSKI KIPAR),
TARA BEATA RACZ
(AKADEMSKA SLIKARICA
I PSIHOLOGINJA), IVAN
PERKOV (SOCIOLOG),
PETAR GRIMANI
(AKADEMSKI SLIKAR),
IVICA KELAM (FILOZOF)
TE HRVOJE JURIĆ
(FILOZOF).**

- 3. mjesto: Jelena Bogdanić** – „Plastična tkanina“ – novčana nagrada u iznosu od 150 eura

Sponzor ove inicijative bila je C.I.O.S. grupa, a naglasak je postavljen na promicanje odgovornosti spram okoliša i ekološke savjesti, postavljanjem osobe kao djela okoliša, a ne kao izvanjske mu. Bioetički segment pluriperspektivizma očitovao se je združivanjem znanstvenih i umjetničkih motrišta, sa svrhom poticanja stava i smjerokaza da je budućnost okolišne krize još uvijek u našim rukama. Te da se plastični i metalni materijali, između ostalog, mogu reciklirati i u svrhu izrade umjetničkih djela snažne orijentacijske poruke. Nagrađeni umjetnički radovi nakon dodjele nagrada donirat će se partnerskim vrtićima i školama Zagreba, sa svrhom društveno-inkluzivnog promicanja ideje recikliranja otpada i provođenja bioetičke odgojne prakse od najranijih dana, unutar odgovornog sustava cirkularnog tretiranja otpada u sadašnjosti i budućnosti. ///

TRIBINA NA FILOZOFSKOM

150. obljetnica Filozofskog fakulteta

U okviru proslave 150. obljetnice Filozofskog fakulteta održana je tribina pod nazivom *S alumnima u sedmici u sedam*.

PIŠE: Ivana Vidović Bolt

150

Prva tribina iz niza zamišljena kao mjesto razgovora s alumnima Filozofskog fakulteta, koji će svoja radna i životna iskustva, ali i uspomene na studijske godine podijeliti s publikom bila je posvećena hrvatskom jeziku u međunarodnom kontekstu u Mjesecu hrvatskog jezika.

Na tribini u povijesnoj sedmici sudjelovali su kroatisti i ini stručnjaci koji promoviraju hrvatski jezik i književnost u inozemstvu, skrbe o poučavanju inojezičnog hrvatskog, o lektoratima i statusu hrvatskog jezika i književnosti i među iseljenim Hrvatima. Prvu tribinu otvorili su **dr. sc. Marija Bošnjak** (Sveučilište u Zagrebu), **dr. sc. Milan Bošnjak** (Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske), **Ivana Fakac**, **prof.** (Ministarstvo znanosti i obrazovanja), Ida Hitrec

(Matica hrvatska), **dr. sc. Željko Jozić** (Institut za hrvatski jezik), **Lada Kanajet Šimić**, **prof.** (Hrvatska matica iseljenika) i **dr. sc. Ana Kodrić Gagro** (Ministarstvo vanjskih i europskih poslova – Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Poljskoj). Razgovor je moderirao izv. **prof. dr. sc. Davor Nikolić** s Odsjeka za kroatistiku.

Na Danu otvorenih vrata FFZG-a maturanti, ali i učenici trećih razreda te brojni roditelji i profesori gimnazija i strukovnih škola mogli su se upoznati sa svim prijediplomskim i diplomskim studijskim programima, saznali koje su mogućnosti kombiniranja različitih studija na fakultetu te doznali specifičnosti upisnog postupka. Nastavnici i studenti svih studijskih grupa odgovarali su zainteresiranim budućim studentima na

pitavanja o studijima koje žele upisati, a pogotovo su učenicima bile zanimljive informacije o novitetima u reformiranim programima koji se počinju izvoditi od nadolazeće akademske godine.

Veliko zanimanje privukli su studiji japanologije i sinologije jer će od jeseni studenti po prvi put moći studirati i ta dva nova studija od prijediplomske razine. Posjetitelji Dana otvorenih vrata saznali su i pojedinosti o trima jednopredmetnim diplomskim studijima: Digitalna lingvistika, Klinička lingvistika i fonetika i Primijenjena kognitivna znanost.

Autor plakata za Dan otvorenih vrata u obljetničkoj 150. godini Filozofskog fakulteta student je integriranog studija Povijesti i Geografije **Dinko Fabris**.

I ovom je prigodom potvrđena velika važnost Ureda za studente s invaliditetom. Ured su posjetili studenti zainteresirani za neke od studijskih programa te su se mogli uvjeriti da je fakultetska zgrada prilagođena njihovim potrebama. Info centar, Klub studenata Filozofskog fakulteta, Studentski zbor i mnoge studentske udruge aktivne na fakultetu predstavili su svoje

**U godini u kojoj
Filozofski fakultet
obilježava 150. obljetnicu
postojanja Knjižnica
Filozofskog fakulteta,
druga po veličini u
Republici Hrvatskoj,
slavi 15. rodendan,
godišnjicu preseljenja u
zasebnu arhitektonski
upečatljivu zgradu.**

Nastavnici i zaposlenici stekli su ujedno i koristan uvid u zanimanje srednjoškolaca za brojne studentske programe po kojima je fakultet prepoznatljiv, važan i jedinstven među društveno-humanističkim visokoškolskim obrazovnim i znanstvenim ustanovama.

aktivnosti, različite programe i podijelili korisne promotivne materijale. U godini u kojoj Filozofski fakultet obilježava 150. obljetnicu postojanja Knjižnica Filozofskog fakulteta, druga po veličini u Republici Hrvatskoj, slavi 15. rođendan, godišnjicu preseljenja u zasebnu arhitektonski upečatljivu zgradu. Za Dan otvorenih vrata zaposlenici Knjižnice pokazali su gostima bogat knjižni fond, a posebno su ih razveselili igrom Posudi studenta/icu i saznaj sve što te zanima o knjižnici i studiranju u koju su uključili i studentice i studente Filozofskog fakulteta. Velik odaziv srednjoškolaca i izniman interes medija za Dan otvorenih vrata Filozofskog fakulteta snažan su vjetar u leđa organizatorima za reprizu događanja, tim više što je riječ tek o trećem takvom danu u povijesti fakulteta. Nastavnici i zaposlenici stekli su ujedno i koristan uvid u zanimanje srednjoškolaca za brojne studentske programe po kojima je fakultet prepoznatljiv, važan i jedinstven među društveno-humanističkim visokoškolskim obrazovnim i znanstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj. Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu od 2024./2025. počinje s provedbom redovitoga prijediplomskoga studija japanologije u godini u kojoj Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu obilježava svoju 150. godišnjicu. U povodu pokretanja prvoga redovnoga studija japanologije na Sveučilištu u Zagrebu, organizirano je predstavljanje kako bi se upo-

znala šira javnost o mogućnostima koje studij nudi. Program je započeo obilaskom zasađene sadnice ukrasne japanske trešnje u dvorištu fakulteta i nastavljen 21. Natjecanjem u govorništvu na japanskom jeziku te prigodnim programom koji je uključivao: videoporuke partnerskih sveučilišta iz Japana, predstavljanje knjige doc. dr. sc. Lovre Škopljanca Obratna mehanika: teorija i praksa hrvatskog haikua, izlaganja nekadašnjih studenata o iskustvima studentskog boravka u Japanu i rada s japanskim jezikom u Hrvatskoj, origami radionice i pisanje imena na japanskom jeziku. Počevši s prijediplomskom razinom i kasnijim usavršavanjem na diplomskoj razini, novi studij japanologije svoje će polaznike osposobljavati u standardnom japanskom jeziku, njegovim lingvističkim i društveno-kulturnim osobitostima, podučavati japanskoj povijesti, književnosti, ali i japanskoj kulturi i društvenim odnosima. Znanjem i sposobnostima koje svladavaju na studiju, studenti postaju konkurentni za rad u širokom polju zanimanja, poput medija, turizma, podučavanja, prevođenja, industrije i trgovine, diplomacije, kao i radom u različitim područjima kulturne djelatnosti. S obzirom da je riječ o dvopredmetnome studiju, japanologiju mogu kombinirati s brojnim drugim studentskim grupama koje nudi Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. ///

Redovni studij sinologije (KINESKOG JEZIKA I KULTURE)

Svečanost u povodu otvaranja redovnog studija sinologije održana je u auli Knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Uz Katedru za sinologiju, u organizaciji su sudjelovali i Veleposlanstvo Narodne Republike Kine te Konfucijev institut Sveučilišta u Zagrebu. Nakon uvodnih govora veleposlanika Qi Qianjina, dekana Filozofskog fakulteta Domagoja Tončinića te predstojnice Katedre za sinologiju Ivane Buljan, uslijedio je prigodni program otvoren zmajevim plesom. Prijediplomski dvopredmetni studij sinologije moguće je upisati već od sljedeće akademske godine (2024./2025.) u kombinaciji s jednim od mnogobrojnih dvopredmetnih studentskih programa koje nudi Filozofski fakultet u Zagrebu. Nakon tri godine prijediplomskog studija, prvostupnici sinologije moći će studij nastaviti i na diplomskoj razini. Na tržištu rada već je iskazana značajna potreba za sinološkim stručnjacima, pogotovo u područjima poput obrazovanja, prevođenja i sudske tumačenja, turizma, savjetovanja u kulturi i gospodarstvu, diplomaciji te radu u kineskim tvrtkama. Uz to, Narodna Republika Kina nudi i mnoge stipendije za daljnje usavršavanje u kineskom jeziku ili srodnim područjima u Kini. Okosnicu programa studija sinologije čine jezični kolegiji kako bi se na prijediplomskom studiju dostigla B1-B2 razina, a na diplomskom studiju B2-C1 razina u kineskom jeziku. Jezik podučavaju izvorni govornici kineskog jezika koji prolaze višestruka testiranja i edukacije u organizaciji kineskog Ministarstva obrazovanja. Uz jezik, studij nudi i kulturološke kolegije iz predmoderne i moderne Kine koje drže stručnjaci iz različitih sinoloških područja i s doktoratima s inozemnih sveučilišta (Sveučilište u Ghentu, Bochumu, Tainanu) te izborne predmete u ponudi drugih studentskih programa Odsjeka za azijske studije i Filozofskog fakulteta.

Studij japanologije

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu od 2024./2025. počinje s provedbom redovitoga prijediplomskoga studija japanologije u godini u kojoj Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu obilježava svoju 150. godišnjicu. U povodu pokretanja prvoga redovnoga studija japanologije na Sveučilištu u Zagrebu, organizirano je predstavljanje kako bi se upoznala šira javnost o mogućnostima koje studij nudi. Program je započeo obilaskom zasađene sadnice ukrasne japanske trešnje u dvorištu fakulteta i nastavljen 21. Natjecanjem u govorništvu na japanskom jeziku te prigodnim programom koji je uključivao: videoporuke partnerskih sveučilišta iz Japana, predstavljanje knjige doc. dr. sc. Lovre Škopljanca Obratna mehanika: teorija i praksa hrvatskog haikua, izlaganja nekadašnjih studenata o iskustvima studentskog boravka u Japanu i rada s japanskim jezikom u Hrvatskoj, origami radionice i pisanje imena na japanskom jeziku. Počevši s prijediplomskom razinom i kasnijim usavršavanjem na diplomskoj razini, novi studij japanologije svoje će polaznike osposobljavati u standardnom japanskom jeziku, njegovim lingvističkim i društveno-kulturnim osobitostima, podučavati japanskoj povijesti, književnosti, ali i japanskoj kulturi i društvenim odnosima. Znanjem i sposobnostima koje svladavaju na studiju, studenti postaju konkurentni za rad u širokom polju zanimanja, poput medija, turizma, podučavanja, prevođenja, industrije i trgovine, diplomacije, kao i radom u različitim područjima kulturne djelatnosti. S obzirom da je riječ o dvopredmetnome studiju, japanologiju mogu kombinirati s brojnim drugim studentskim grupama koje nudi Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Sveučilište u Zagrebu Fakultet Hrvatskih Studija

Dies historiae

XXI. Dies historiae uspješno je održan u prostorijama knjižnice Fakulteta hrvatskih studija čija je ovogodišnja tema bila „Kriminalci, otpadnici i marginalci kroz povijest”.

PIŠU: Dora Frajt i Martina Čordaš

Studenti su pozorno slušali izlaganja svojih profesora na ovom skupu

Svrlo bogatim i zanimljivim programom od dvadeset i jednog izlagača, skup je bio podijeljen na dva dana. Prvi su dan bile četiri, a drugi dan tri sesije nakon kojih su bile i rasprave. Dies historiae naizmjenično su moderirali članovi DSP „Lucius“, a u raspravama su sudjelovali brojni studenti Fakulteta hrvatskih studija te ostalih fakulteta društveno-humanističkog usmjerenja. Znanstveni skup svečano je otvoren u uz pozdravne riječi pročelnika Odsjeka za povijest, doc. dr. sc. Vladimira Šumanovića i predsjednice Društva studenata povijesti „Ivan Lučić – Lucius“, studentice Dore Frajt. Nakon uvodnih riječi, uslijedilo je plenarno izlaganje prof. dr. sc. Stjepana Čosića u kojem nam je objasnio važnost upravo onih koji se nalaze „na margini društva” i u kojoj mjeri mogu promijeniti cijeli svijet, čak i nakon njihove smrti. Profesori su nazočnestudente proveli kroz sva razdoblja i sva mjesta: od prapovijesti pa do danas; od Amerike pa sve do Azije. Bilo općenito ili kroz primjere povijesnih ličnosti, studenti su mogli otkriti što se krije „s druge strane kovanice” povijesti. Osim toga, uz profesore s drugih odsjeka (sociologija i psihologija) studenti su mogli uvidjeti njihovo shvaćanje kriminalaca, otpadnika i marginalaca te „kako oni nastaju”.

Isto tako, moglo se čuti zašto je Klodija bila antička preteča Amber Heard, kako se Poncije Pilat kroz različita evanđelja prikazivao u sve pozitivnijem svjetlu i zašto, o važnosti hajduka na hrvatsko-bosanskoj granici u 19. stoljeću, a i onih razbojnika u dalekom SAD-u koji su čak u jednome razdoblju osnovali sindikat pljačkaša vlakova. Bilo je riječi i o tome s kojim se problemima suočavala prva psihijatrijska bolnica u Hrvatskoj sa samo jednim zaposlenim školovanim psihijatrom, zašto je Jean-Étienne Dominique Esquirol „ugurao“ ludost u zakonodavstvo, da je animalni magnetizam bio prisutan u Dubrovniku i kako su u prvoj psihijatrijskoj bolnici, koja je bila nazivana „Hramom čovječnosti” ili „Žutom kućom“, postojala tri razreda pacijenata s obzirom na to koliko su njihove obitelji plaćali bolnici za uzdržavanje, što pokazuje prisutnost društvene stratifikacije čak i ondje. Nadalje, istraknuto je kako je nužno izostaviti romantizaciju razbojnika u znanstvenome diskursu, koja je konkretna definicija disidenata te da se petrolejska lampa Balade iz predgrađa nalazi na Trešnjevci čije je najznačajnije pitanje početkom 20. stoljeća bilo ono stambeno i brojne druge zanimljivosti. ///

REKTORSKI
ZBOR
REPUBLIKE
HRVATSKE

Rektorski zbor Republike Hrvatske objavljuje da su sveučilišta u Republici Hrvatskoj, u skladu sa člankom 69. Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti objavila na mrežnim stranicama:

Natječaje za upis studenata u prvu godinu sveučilišnih prijediplomskih studija, sveučilišnih integriranih prijediplomskih i diplomskih studija te stručnih prijediplomskih studija u akademskoj godini 2024./2025.

Popis mrežnih stranica:

Rektorski zbor Republike Hrvatske
www.rektorski-zbor.hr

Sveučilište u Zagrebu
www.unizg.hr

Sveučilište u Rijeci
www.uniri.hr

Sveučilište u Splitu
www.unist.hr

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
www.unios.hr

Sveučilište u Zadru
www.unizd.hr

Sveučilište u Dubrovniku
www.unidu.hr

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
www.unipu.hr

Sveučilište Sjever
www.unin.hr

Sveučilište u Slavonskom Brodu
www.unisb.hr

Hrvatsko katoličko sveučilište
www.unicath.hr

Libertas međunarodno sveučilište
www.libertas.hr

Sveučilište Vern
www.vern.hr

Sveučilište Algebra
www.algebra.hr